

Univerzita Palackého v Olomouci
Právnická fakulta

Tomáš Pustka

Právní postavení profesionálních fotbalistů optikou pracovního práva

Diplomová práce

Olomouc 2022

„Prohlašuji, že jsem diplomovou práci na téma *Právní postavení profesionálních fotbalistů optikou pracovního práva* vypracoval samostatně a citoval jsem všechny použité zdroje. Dále prohlašuji, že vlastní text této práce včetně poznámek pod čarou má 119 991 znaků včetně mezer.“

V Olomouci dne 30. března 2022

Tomáš Pustka

Poděkování

Děkuji vedoucímu své diplomové práce JUDr. Tomáši Tintěrovi, Ph.D. za cenné rady, připomínky, odborné vedení, trpělivost a ochotu při psaní této diplomové práce.

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK	6
ÚVOD	7
1. TEORETICKÉ VYMEZENÍ KLÍČOVÝCH POJMŮ	10
1.1. SPORT.....	10
1.2. PROFESIONÁLNÍ SPORTOVEC	11
1.3. SPORTOVNÍ PRÁVO.....	14
1.4. PRACOVNÍ POMĚR.....	16
1.5. ZÁVISLÁ PRÁCE.....	18
1.6. ŠVARCSYSTÉM.....	20
2. PROFESIONÁLNÍ FOTBALISTA JAKO ZAMĚŠTNANEC.....	22
2.1. ZNAKY ZÁVISLÉ PRÁCE	23
2.1.1. Vztah nadřízenosti a podřízenosti.....	24
2.1.2. Výkon práce jménem zaměstnavatele.....	26
2.1.3. Výkon práce podle pokynů zaměstnavatele	27
2.1.4. Osobní výkon práce	28
2.2. PODMÍNKY VÝKONU ZÁVISLÉ PRÁCE.....	28
2.2.1. Výkon práce za mzdu, plat nebo odměnu	28
2.2.2. Výkon práce na náklady a odpovědnost zaměstnavatele	30
2.2.3. Výkon práce v pracovní době na pracovišti zaměstnavatele, popřípadě na jiném dohodnutém místě.....	31
3. PROFESIONÁLNÍ FOTBALISTA JAKO OSOBA SAMOSTATNĚ VÝDĚLEČNĚ ČINNÁ.....	35
3.1. SAMOSTATNOST.....	38
3.2. VÝKON ČINNOSTI NA VLASTNÍ ÚČET A ODPOVĚDNOST.....	39
3.3. ÚČEL DOSAŽENÍ ZISKU	39
3.4. SOUSTAVNOST	40
3.5. VÝKON ČINNOSTI ŽIVNOSTENSKÝM NEBO OBDOBNÝM ZPŮSOBEM	40
4. SROVNÁNÍ SE ZAHRANIČNÍ PRÁVNÍ ÚPRAVOU	43
4.1. SLOVENSKO	44
4.2. FRANCIE	47

ZÁVĚR	49
SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ	53
ODBORNÁ LITERATURA.....	53
ODBORNÉ ČLÁNKY	54
JUDIKATURA.....	55
LEGISLATIVA.....	55
DŮVODOVÉ ZPRÁVY.....	56
INTERNETOVÉ ZDROJE	56
OSTATNÍ ZDROJE	57
ABSTRAKT	58
ABSTRACT	58
KLÍČOVÁ SLOVA.....	60
KEY WORDS.....	60
SEZNAM PŘÍLOH	61

Seznam použitých zkratk

FAČR	Fotbalová asociace České republiky
FIFA	Fédération Internationale de Football Association (Mezinárodní fotbalová asociace)
NS	Nejvyšší soud
NSS	Nejvyšší správní soud
DPřij	Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů
OZ	Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů
ZPr	Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů
ŽivZ	Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů
Příloha č. 1	Ligová profesionální smlouva
Příloha č. 2	Příloha č. 1 k Ligové profesionální smlouvě – Odměna a platební podmínky

Úvod

I přes to, že se sport stal nepopíratelně jedním z celospolečenských fenoménů, který ovlivňuje životy mnohých z nás takřka na denní bázi, je až zarážející, jak chudá je v současné době jeho právní úprava v právním řádu České republiky. Navzdory stále rostoucímu významu a rozsahu sportu bychom jen marně hledali regulaci sportovněprávních vztahů, natož pak jednoznačnou odpověď na to, jakou právní úpravou by se měl řídit právní vztah mezi profesionálním sportovcem, konkrétně profesionálním fotbalovým hráčem a jeho klubem. Dodnes totiž není legislativně jednoznačně vyřešena otázka, zda-li na profesionální fotbalisty nahlížet jako na zaměstnance fotbalového klubu, či spíše jako na osoby samostatně výdělečně činné, tedy podnikatele. I díky absenci zakotvení normativního pohledu na tento specifický právní vztah a díky mnohosti řešení těchto záležitostí, jsem se rozhodl ve své diplomové práci toto téma více rozvést a postavit najisto některé problematické aspekty těchto právních vztahů.

Hlavním cílem práce bude podrobná analýza výkonu činnosti profesionálních fotbalových hráčů, zabývající se postupně jejími jednotlivými aspekty jednak z pohledu naplnění všech definičních znaků závislé práce a podmínek jejího výkonu a také z pohledu naplnění znaků podnikatelské činnosti, a najít odpověď na esenciální otázku v tomto směru. Naplňuje výkon činnosti profesionálního fotbalového hráče všechny definiční znaky závislé práce a je vykonáván rovněž za všech podmínek výkonu závislé práce dle zákoníku práce, nebo by činnost profesionálních fotbalistů měla být považována spíše za výkon činnosti osoby samostatně výdělečně činné? V této souvislosti se mi zdá být poněkud přehlížená také problematika tzv. švarcsystému, které se budu rovněž věnovat a pokusím se zhodnotit, zda jsou mezi tímto speciálním typem vztahu dvou podnikajících osob a vztahem mezi profesionálním fotbalovým hráčem a jeho klubem určité podobnosti. Jinými slovy se pokusím zodpovědět, zda při výkonu činnosti profesionálního fotbalisty nastupujícího v barvách svého klubu dochází k uplatňování tzv. švarcsystému, respektive k výkonu nelegální práce.

Za tímto účelem se práce člení na čtyři hlavní kapitoly, které se dále dělí na podkapitoly. První kapitola je standardně věnována teoretickému základu a slouží k seznámení se se základními pojmy jako sport, profesionální sportovec, závislá práce či tzv. švarcsystém, se kterými budu napříč celou prací operovat a jejichž přiblížení považuji pro pochopení navazujících kapitol za nezbytné. Z vědeckých metod bude v první kapitole z důvodu její teoretické povahy využita především metoda deskripce, ale bude uplatněna také komparace, abstrakce a analýza, jelikož celá kapitola nebude jen a pouze popisná, ale budu se snažit

porovnat různé přístupy k dané problematice a dospět k uspokojivým závěrům týkajících se jednotlivých pojmů. Podkladem pro vymezení základních pojmů mi vedle nedostatečné právní úpravy budou především předpisy sportovních asociací (včetně mezinárodních) a odborná literatura.

Ve druhé kapitole se již věnuji samotnému postavení profesionálního fotbalisty z pohledu pracovního práva a zároveň jedné z hlavních otázek celé práce, a sice zda činnost profesionálního fotbalového hráče naplňuje všechny definiční znaky závislé práce a je vykonávána rovněž za všech podmínek výkonu závislé práce dle zákoníku práce, přičemž se snažím dokázat, že tomu tak skutečně je. Zároveň však není mým cílem věnovat se všem specifikům výkonu této činnosti nevyhovujícím, či se dokonce přičítám režimu zákoníku práce. Celá kapitola je pak systematicky dělena na dvě podkapitoly, z nichž první je věnována definičním znakům závislé práce a druhá zkoumá rovněž naplnění všech podmínek výkonu závislé práce.

Ve třetí kapitole, týkající se variantě postavení profesionálního fotbalisty jako osoby samostatně výdělečně činné, resp. podnikatele, se naopak snažím dokázat, že profesionální fotbalisté by jako osoby samostatně výdělečně činné ve vztahu ke svým klubům vystupovat neměli, jelikož výkon jejich činnosti znaky podnikatelské činnosti nenaplňuje. S vědomím a navzdory tomu, že se jedná o postavení, ve kterém se v praxi profesionální fotbalisté ve vztahu ke svým klubům ocitají díky finanční výhodnosti tohoto režimu vůbec nejčastěji.

Tyto dvě kapitoly tedy rozebírají výkon činnosti profesionálních fotbalových hráčů, přičemž se postupně zabývají jejími jednotlivými aspekty jednak z pohledu naplnění všech definičních znaků závislé práce a podmínek jejího výkonu, a také z pohledu naplnění znaků podnikatelské činnosti. Významným podkladem pro zkoumání všech těchto aspektů a specifik činnosti profesionálních fotbalových hráčů mi kromě odborné literatury bude především anonymizovaná verze originální ligové profesionální smlouvy, včetně její přílohy týkající se odměny a platebních podmínek hráče. Dokumenty mi byly pro tyto účely poskytnuty díky přátelským vztahům s vedením klubu, ve kterém jsem v minulosti také působil. Oba dokumenty budou rovněž doloženy jako přílohy této práce.

Mimo běžné vědecké metody deskripce, analýzy relevantních dokumentů, odborné literatury a judikatury, a následné syntézy, jsem se rozhodl zařadit (pro tento obor) také netradiční explorační metodu pro získání kvalitativních dat ve formě rozhovoru. Věřím totiž, že mi ryze neformální individuální rozhovor s jedním z profesionálních ligových hráčů poskytne hlubší a praktický vhled do činnosti profesionálních fotbalistů a do chodu celého

klubu, přičemž poznatky z tohoto rozhovoru se rovněž pokusím uplatnit v rámci svých závěrů. Z hlediska metodologie se jedná o rozhovor poznávací, nestrukturovaný (nestandardizovaný) a narativní.

Poslední, čtvrtá kapitola se věnuje komparaci naší sportovněprávní úpravy s úpravou zahraniční. Nahlížím zde do zahraničních právních řádů, konkrétně pak do slovenského a francouzského, a snažím se najít vhodné přístupy, které mohou do budoucna posloužit jako inspirace pro legislativní úpravu těchto vztahů v našem právním řádu. Oba státy byly vybrány pro vzájemnou odlišnost jejich legislativního vývoje a zvolených přístupů. Slovensko je nám nejen svou polohou a jazykem velice blízké, donedávna navíc byla jeho úprava (potažmo praxe) týkající se profesionálních sportovců velice podobná. Oproti tomu ve Francii si tato problematika prošla poměrně dlouhým vývojem, je upravena dostatečně široce, a navíc je podpořena bohatou judikaturou.

Závěrem se na základě získaných poznatků pokusím zodpovědět všechny stanovené otázky a navrhnout pro českého zákonodárce ideální řešení této situace (spočívající v absentující právní úpravě postavení profesionálních sportovců) formou možných legislativních změn v našem právním řádu, a to i za přispění inspirace získané za hranicemi našeho státu.

1. Teoretické vymezení klíčových pojmů

1.1. Sport

„*Co je to sport? Neptá-li se mne na to nikdo, vím to; chci-li to vysvětlit někomu, kdo se na to zeptá, nevím to.*“ Parafrazí tohoto aforismu sv. Augustina zakončil významný sportovněprávní teoretik a soudce NS M. Králík své snahy o nalezení definice sportu ve svém díle *Právo ve sportu*.¹ Jak dle mého z této věty krásně vyplývá, každý, je-li laik, sportovní fanoušek, profesionální sportovec nebo sportovněprávní teoretik, určitým způsobem cítí, co sport je a co znamená, ať už pro něj samotného nebo pro celou společnost. Nicméně přenést své pocity na papír v podobě perfektní definice se prozatím nikomu nepodařilo. Ač je tedy význam pojmu sport lidem obecně znám, neexistuje žádná jeho všemi uznávaná a přesná definice.²

Proto ani já ve své práci nemám ambice přijít s vyčerpávající a průlomovou definicí. Abychom se však napříč touto prací nepohybovali ve vakuu, je na místě uvést alespoň nějakou obecně uznávanou definici sportu. Pro naše účely bohatě poslouží definice uvedená v Evropské chartě sportu, která za sport označuje *všechny formy tělesné činnosti, které at' již prostřednictvím organizované činnosti či nikoli, si kladou za cíl projevení či zdokonalení tělesné i psychické kondice, rozvoj společenských vztahů nebo dosažení výsledků v soutěžích na všech úrovních*.³ Pro úplnost též možno uvést, že Bílá kniha o sportu, jakožto první ucelený dokument Evropského společenství pojednávající o sportu, užívá v rámci předvídatelnosti a jasnosti pro sport stejnou definici, jako právě zmíněná Evropská charta sportu.⁴

Tímto pojetím se koneckonců inspiroval také náš zákon č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu, ve znění pozdějších předpisů,⁵ který ve svém ustanovení § 2 odst. 1 uvádí, že: „*se sportem rozumí každá forma tělesné činnosti, která si prostřednictvím organizované i neorganizované účasti klade za cíl harmonický rozvoj tělesné i psychické kondice, rozvoj společenských vztahů, upevňování zdraví a dosahování sportovních výkonů rekreačně nebo v soutěžích všech úrovní, a to individuálně nebo společně.*“⁶ Sport je tedy jen těžko definovatelným celosvětovým fenoménem obrovského rozsahu, který se vyznačuje celou řadou funkcí, jako například funkce zdravotní, výchovná, funkce zábavy a v neposlední řadě pak také stále více se projevující funkce ekonomická.⁷

Sport lze rovněž dělit na základě nejrůznějších kritérií do jednotlivých odvětví a

¹ KRÁLÍK, Michal. *Právo ve sportu*. Praha: C.H.Beck, 2001, 57 s.

² SLUKA, Tomáš. *Profesionální sportovec: (právní a ekonomické aspekty)*. Praha: Havlíček Brain Team, 2007, 13 s.

³ Rada Evropy. *Evropská charta sportu* [online]. 1992. Dostupné z: <https://www.msmt.cz/file/38361>.

⁴ Komise evropských společenství. *Bílá kniha o sportu* [online]. Brusel, 2007. Dostupné z: <https://www.msmt.cz/sport/bila-kniha-o-sportu>.

⁵ Důvodová zpráva k návrhu zákona č. 115/2001 Sb., obecná část.

⁶ Zákon č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu, ve znění pozdějších předpisů, § 2.

⁷ KUBÍČEK, Jiří. *Sport a právo*. Brno: Masarykova univerzita, 2012, 13 s.

disciplín, které lze dále členit na kolektivní a individuální, kontaktní a bezkontaktní, míčové, silové, vytrvalostní, venkovní či vnitřní. Pro práci je pak klíčové dělení sportů především na ty, které jsou vykonávány na amatérské (též rekreační) úrovni, a poté naopak na ty, vykonávány na úrovni vrcholové či profesionální.⁸ Amatérským výkonem sportovní činnosti se rozumí *dobrovolné vykonávání jakékoli fyzické aktivity sledující sportovní cíl za účelem zvyšování fyzické kondice, fyzického, mentálního, duševního či jiného požitku bez existence jakéhokoliv právního vztahu zaručujícího odměnu za výkon sportovní činnosti mezi sportující osobou a jiným subjektem.*⁹ Profesionálním výkonem sportovní činnosti se na druhou stranu rozumí *dobrovolné vykonávání jakéhokoliv opakující se fyzické aktivity sledující sportovní cíl, která je osvojena v tréninkovém procesu profesionálním sportovcem, a to na základě právního vztahu zaručujícího odměnu za výkon sportovní činnosti mezi ním a subjektem oprávněným působit v legitimní organizované sportovní soutěži, pro který a na účet kterého profesionální hráč sportovní činnost jako závislou vykonává.*¹⁰

Jak již ze samotného názvu práce vyplývá, pojednává o právním postavení profesionálních fotbalistů, a proto se dále omezím takřka bezvýhradně právě na fotbal vykonávaný na té nejvyšší úrovni, tedy na úrovni, na které se již nejedná o pouhou volnočasovou zábavu a rekreaci spojenou s osobním potěšením, ale hráči zde v barvách svých klubů pod záštitou sportovních asociací usilují díky svému úsilí a talentu o získání titulů a trofejí, za což jsou také finančně ohodnoceni.¹¹

1.2. Profesionální sportovec

Po vymezení pojmu sport, a pro naše účely především sportu profesionálního, který nás vzhledem k zaměření této práce bude zajímat nejvíce, bych se nyní rád zaměřil na samotné sportovce. Přestože, jak jsem již uvedl, se v této práci chci zaměřit zejména na fotbalisty vykonávající svou činnost na vrcholové úrovni, dovoluji si i zde postupovat systematicky.

Osobně vnímám jako sportovce každého, kdo v danou chvíli vykonává jakoukoli fyzickou činnost, kterou lze za sport považovat. Tedy nehledě na úroveň, na které se konkrétní osoba nachází, nehledě na to, kolik času této činnosti věnuje a za jakým účelem ji provozuje. Definice sportovce, kterou nám nabízí zákonodárce, se však s mou představou rozchází, jelikož dle této je sportovcem „*každá fyzická osoba, která v daném kalendářním roce*

⁸ KRÁLÍK, Michal. *Právo ve sportu*. Praha: C.H.Beck, 2001, 57 s.

⁹ ČOLLÁK, Jaroslav. Definujme (ne)definovatelné – profesionální, poloprofesionální a amatérský výkon športovej činnosti na pozadí procesu prijímania „nového zákona o športe.“ In: PICHRT, Jan (ed.). *Sport a (ne)jen pracovní právo*. Praha: Wolters Kluwer, 2014, 156 s.

¹⁰ Tamtéž, 153-154 s.

¹¹ SLUKA, Tomáš. *Profesionální sportovec: (právní a ekonomické aspekty)*. Praha: Havlíček Brain Team, 2007, 15 s.

skutečně vykonává sportovní činnost, pro kterou je u sportovní organizace evidována.“¹² Přijde mi, že se v této definici až příliš dbá na jakousi formální stránku sportování, když zcela jednoznačně opomíjí nadšence, kteří sportují jen ve svém volném čase a pro své vlastní potěšení. Může se přitom jednat o skutečné amatéry nedosahující žádných výsledků a sportujících pouze za účelem rekreace, nebo na druhou stranu o sportovce velice zdatné, kteří dosahují úctyhodných výkonů a každým dnem se snaží překonat sami sebe a své hranice, nicméně proto nemusejí být zaregistrováni u žádné sportovní organizace. Takto úzce stanovená definice sportovce je dle mého navíc i do jisté míry v rozporu s cílem a účelem, který zákon o podpoře sportu uvádí.¹³

Sportovce lze pak stejně jako sport dělit do mnoha kategorií. Rád bych se však zaměřil především na základní a pro tuto práci relevantní členění sportovců na amatéry, případně poloprofesionály a profesionály. Zajisté lze mezi amatéry a profesionály spatřovat spoustu rozdílů. Například v tom, jakých výkonů dosahují a na jak vysoké úrovni sport provozují. Dále také v jejich fyzické zdatnosti, technické a taktické úrovni, talentu a sportovní inteligenci, úsilí nebo také v čase, který své zálibě věnují. V neposlední řadě také v kvalitě vybavení a náčiní. Nicméně všechna tato kritéria jsou dle mého víceméně subjektivní a relativní. Lze si totiž představit sportovce talentovaného, fyzicky a technicky naprosto skvěle vybaveného, avšak psychicky labilního nebo bez ambicí, což mu znemožní zápolit na té nejvyšší úrovni. Jiný sportovec bude mít například prostředky trénovat s těmi nejlepšími trenéry, za pomoci toho nejlepšího a nejdražšího vybavení, ale kvůli absenci nadání či fyzické zdatnosti se mezi nejlepší ve své disciplíně rovněž neprobojuje. Často ani to, že je sportovec ve své disciplíně republiková, evropská či dokonce světová špička, mu pohodlné finanční zajištění nezaručí. Naopak může sport mnohdy uživit ty, kteří nejlepší úrovně ve svém sportu zdaleka nedosahují. Tímto se tak dostávám k jedinému objektivnímu rozlišovacímu kritériu mezi amatéry a profesionály, kterým je otázka příjmů, jichž sportovci dosahují.

Amatéry jsou dle tohoto dělení tedy ti, pro které je sport víceméně koníčkem a hrají jej bez jakéhokoli nároku na odměnu, byť třeba i organizovaně, závodně. Poloprofesionál si oproti tomu již určitý finanční obnos výkonem sportovní činnosti zajistí, ale stále pro něj nepředstavuje hlavní zdroj obživy. Lze to tedy přirovnat k jakémusi vedlejšímu příjmu. Pro profesionální sportovce, kteří provozují sport na určité úrovni, je pak tento výkon hlavním a

¹² Zákon č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu, ve znění pozdějších předpisů, § 2.

¹³ Důvodová zpráva k návrhu zákona č. 115/2001 Sb., obecná část; Zákon č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu, ve znění pozdějších předpisů, § 1.

často také jediným zdrojem obživy a *de facto* tedy zaměstnáním.¹⁴ V této fázi bych si dovilil poznamenat, že po zbytek své práce již budu hovořit převážně pouze o fotbalistech, kteří jsou vzorovými reprezentanty kolektivního sportu a nebudu zabředávat do specifík postavení sportovců provozujících sporty individuální.

Jak již bylo naznačeno, v českém právním řádu nenajdeme žádnou úpravu, která by jasně definovala a vymezovala pojmy profesionální či amatérský sportovec. Nezbyvá proto než nahlédnout do neprávních předpisů jednotlivých sportovních asociací. Naštěstí díky tomu, že je fotbal zřejmě nejrozšířenějším sportem na světě s pravděpodobně nejpropracovanějším vnitřním normativním systémem, se máme o co opřít. V předpisech o statutu a přesunu hráčů mezinárodní fotbalové federace FIFA je postavení hráčů charakterizováno následujícím způsobem: „*Profesionál je hráč, který má písemnou smlouvu s klubem a jeho plat převyšuje výdaje, které ve skutečnosti vynakládá na svoji fotbalovou činnost. Všichni ostatní hráči jsou považováni za amatéry.*”¹⁵ Setkáváme se zde tedy s pozitivním vymezením fotbalistů profesionálních a pouze negativním způsobem jsou zde vymezeni amatéři, kteří vlastně tvoří jen zbytkovou kategorii.

Obdobné pojetí s definováním a odlišením profesionálních a amatérských fotbalistů zvolila také domácí fotbalová asociace FAČR, která ve svých vnitřních předpisech stanovuje, že profesionálním hráčem je „*hráč, který má s členským klubem, v němž jako hráč působí, uzavřenou účinnou a FAČR evidovanou profesionální smlouvu, na základě které mu v souvislosti s jeho působením jako hráče v tomto členském klubu přísluší odměna převyšující jeho účelně vynaložené náklady na toto působení.*“ K amatérskému hráči je pak rovněž uvedeno, že se jedná o hráče, který není hráčem profesionálním.¹⁶ Z mezinárodních i vnitrostátních předpisů fotbalových asociací je tedy zřejmé, že tím jediným rozdílem, který odděluje profesionální a amatérské fotbalisty, je skutečně otázka příjmů.

Tímto se plynule dostáváme k poslední podstatné náležitosti, která musí být splněna, aby hráči příslušela odměna převyšující jeho účelně vynaložené náklady, tedy aby se stal hráčem profesionálním, a tou je smlouva, respektive profesionální smlouva. Tato je pak FAČR definována jako „*písemná a FAČR evidovaná smlouva, která buď jako ligová profesionální smlouva, nebo jako standardní profesionální smlouva zavazuje členský klub k poskytování sjednané odměny hráči za jeho působení jako hráče v tomto členském klubu a hráče působit v tomto členském klubu, a to s vlastními účelně*

¹⁴ SLUKA, Tomáš. *Profesionální sportovec: (právní a ekonomické aspekty)*. Praha: Havlíček Brain Team, 2007, 21 s.

¹⁵ FIFA. *Regulations on the Status and Transfer of players* [online]. FIFA laws and regulations, 2019. Chapter II. Article 2. Dostupné z: <https://facr.fotbal.cz/uredni-deska-predpisy/247?category=1>.

¹⁶ Evidenční a registrační řád FAČR v aktuálním znění od 1. července 2021 [online]. § 2 odst. 1 písm. ee). Dostupné z: <https://facr.fotbal.cz/uredni-deska-predpisy/291?category=1>.

*vynaloženými náklady hráče nedosahujícími výše takto sjednané odměně.*¹⁷

S tímto vymezením bychom si pro účely této práce již vystačili a takto s ním budu také nadále pracovat, nicméně pro úplnost bych ještě rád doplnil, že FAČR nad rámec základní kategorizace na amatéry a profesionály upravuje v rámci hráčů profesionálních ještě dvě speciální kategorie. Jsou jimi ligový profesionální hráč a standardní profesionální hráč. Rozdíl pak spočívá v tom, že ligový profesionální hráč má s klubem uzavřenu ligovou profesionální smlouvu, kdežto standardní profesionální hráč uzavírá přirozeně pouze standardní profesionální smlouvu. Tyto profesionální smlouvy se liší tím, že ligová profesionální smlouva může být uzavřena pouze s ligovým klubem¹⁸ a výše odměny pro hráče je limitována minimální částkou dosahující měsíčně alespoň 10.000,- Kč,¹⁹ kdežto výše odměny pro hráče uzavírajícího standardní profesionální smlouvu musí dosahovat měsíčně alespoň 5.000,- Kč s tím, že je-li odměna vyplácena hráči mladšímu 18 let, může mu být část této odměny až do hodnoty 3.000,- Kč poskytována ve formě nepeněžitého plnění.²⁰

Tato specifikace je však spíše jen kosmetická a i přes to, že budu v nadcházejících kapitolách vycházet především z originální ligové profesionální smlouvy, která mi byla poskytnuta, budou v zásadě veškeré informace platit obdobně také pro profesionální fotbalisty uzavírající standardní profesionální smlouvy, jelikož i z vlastní zkušenosti vím, že i ve třetí nejvyšší fotbalové soutěži je profesionálů spousta a jejich činnosti se tato práce pochopitelně také týká.

1.3. Sportovní právo

Žijeme v době, ve které je sport celosvětovým fenoménem, který do jisté míry ovlivňuje životy snad každého z nás, a tak s rostoucím rozsahem sportu ve společnosti roste také potřeba jeho právní regulace. Právě díky tomuto vztahu se vžil pojem sportovní právo, přičemž M. Králík označil toto slovní spojení za lingvistický vrchol úvah o právu, jakožto regulativu vzájemných vztahů sportu a práva. Nicméně názory na toto slovní spojení se mezi odborníky velice různí. Někteří odpůrci popírají již samotné jazykové znění tohoto pojmu a preferují proto výrazy jako „*sport a právo*“, „*právo ve sportu*“ či „*právní aspekty sportu*“. Shoda rovněž nepanuje ani ve významu, který je sportovnímu právu připisován, respektive v tom, co

¹⁷ Tamtéž, § 2 odst. 1 písm. ff).

¹⁸ Ligovým klubem je dle § 2 odst. 1 písm. v) Evidenčního a registračního řádu FAČR v aktuálním znění od 1. července 2021 členský klub, který se v souladu s předpisy FAČR účastní alespoň jedním svým družstvem soutěží I. nebo II. ligy mužů.

¹⁹ Tamtéž, § 2 odst. 1 písm. w).

²⁰ Tamtéž, § 2 odst. 1 písm. ii).

má sportovní právo představovat a co se jím má rozumět, ba dokonce ani vtom, zdali něco jako sportovní právo vůbec existuje.²¹

Někteří autoři vnímají sportovní právo jako soubor neprávních norem obsažených v „technických“ předpisech samotných sportovních organizací, kterými je sport interně řízen a upravován.²² V této souvislosti se lze setkat i s výrazy jako „mezinárodní sportovní právo“ či „globální sportovní právo“.²³ Jiní jsou toho názoru, že sportovní právo je právo, které pod jedním výrazem zastřešuje všechny právní oblasti a vztahy ze světa sportu. Jinými slovy že se jedná o aplikaci obecných principů a tradičních právních disciplín v oblasti sportu.²⁴

Jsou zde však i tací, kteří existenci něčeho jako sportovního práva popírají, jelikož považují za zbytečné, aby pouhá aplikace právních norem v oblasti sportu měla nést samostatné formální označení. „Často jsem tvrdil, že nic takového jako právo sportovní neexistuje. Namísto toho jde vždy o aplikaci takových disciplín, jako je právo smluvní, právo správní, právo na ochranu soutěže, právo intelektuálního vlastnictví, právo na ochranu osobnosti a právo pracovní na sportovní situace... Doufám, že si to příští generace sportovních právníků užijí stejně dobře jako já za posledních 25 let. Ale opravdu mějte na paměti, že nic takového jako právo sportovní neexistuje.“²⁵ V kontextu této argumentace bych pro zajímavost rád doplnil příklad z pera F. Easterbrooka, který uvádí nejružnější právně relevantní situace týkající se koní, nicméně nazývat tyto vztahy právem koňským je dle něj omezené a stejně jen znalost obecných právních disciplín povede k pochopení vztahů takto specifických.²⁶

Poslední dosud neprobranou sportovněprávní otázkou je, zda lze sportovní právo považovat za samostatné právní odvětví. Jelikož však nepanuje shoda ani v tom, co sportovní právo znamená a zdali vůbec existuje, tak aniž bych jakkoli hluboce zabíhal do právní teorie, shodují se s názorem, dle něhož jsou debaty o samostatném právním odvětví předčasné a ani fakt, že někdo existenci sportovního práva nepopírá, nedeklaruje jeho vymezení jako právního odvětví.²⁷

Abych tuto podkapitolu nějak uzavřel, jsem toho názoru, že sportovní právo jako takové neexistuje, jelikož vždy dochází k pouhé aplikaci právních odvětví, jakými jsou

²¹ KRÁLÍK, Michal. *Právo ve sportu*. Praha: C.H.Beck, 2001, 141 s.

²² Tamtéž, 142-143 s.

²³ GÁBRIŠ, Tomáš. *Športové právo*. Bratislava: Eurokódex, 2011, 35 s.

²⁴ KRÁLÍK, Michal. *Právo ve sportu*. Praha: C.H.Beck, 2001, 146 s.

²⁵ Tamtéž, 147 s.

²⁶ EASTERBROOK, Frank. H. *Cyberspace and the Law of the Horse* [online]. University of Chicago Legal Forum, 1996. Dostupné z:

https://chicagounbound.uchicago.edu/cgi/viewcontent.cgi?referer=&httpsredir=1&article=2147&context=journl_articles.

²⁷ KRÁLÍK, Michal. *Právo ve sportu*. Praha: C.H.Beck, 2001, 153-154 s.

občanské právo, pracovní právo či právo daňové na vztahy vznikající ve sportovní sféře. Proto vnímám tento pojem jako tak trochu zavádějící a nepřesný, a už vůbec zde nemůže být řeč o izolovaném právním odvětví. Nicméně i přes to, že tomuto termínu není připisován jednotný význam a ostatní výše uvedené výrazy jsou dle mého terminologicky přesnější, jeho užívání a zažití naprosto rozumím, jelikož jde o pojem praktický a jazykově přívětivý.

Nerad bych opomenul onu normotvornou činnost sportovních organizací a asociací, jejichž význam a funkce je pro fungování a organizaci sportu, především díky absenci sportovněprávní legislativy, stěžejní. Avšak kvůli jejich povaze je za právo či prameny práva považovat v žádném ohledu nelze.

1.4. Pracovní poměr

V této podkapitole bych se již rád věnoval také prvnímu pojmu z oblasti pracovního práva – pracovnímu poměru. ZPr přirozeně hned ve svém prvním ustanovení vymezuje předmět (objekt) úpravy pracovního práva, avšak pro naše účely je vymezen příliš široce a všechny jeho aspekty nejsou pro tuto práci relevantní. Dalo by se však říci, že stěžejním předmětem pracovního práva je (mimo jiné) úprava pracovněprávních vztahů. Pracovněprávní vztahy jsou právní vztahy mezi subjekty – osobami účastnicími se pracovního procesu v extenzivním slova smyslu, jejichž obsahem jsou vzájemná práva a povinnosti těchto osob.²⁸ Jelikož se však nyní pohybujeme v oblasti individuálního pracovního práva, nejvíce nás budou zajímat pracovněprávní vztahy individuální, které jsou v zákoně vymezeny jako právní vztahy vznikající při výkonu závislé práce mezi zaměstnanci a zaměstnavateli.²⁹

Pracovněprávní vztahy lze rozdělit na základní a na vztahy s nimi související, nebo též odvozené.³⁰ Základními pracovněprávními vztahy jsou pouze právě pracovní poměr a dále také právní vztahy založené dohodami o pracích konaných mimo pracovní poměr. Závislá práce pak může být vykonávána výlučně v některém z těchto základních pracovněprávních vztahů.³¹ Pro představu a pro úplnost lze dodat, že souvisejícími či odvozenými vztahy jsou vztahy, které ty základní předcházejí (pracovněprávní vztahy mezi budoucím zaměstnavatelem a zaměstnancem), dále vztahy které existují paralelně se vztahy základními (vztahy v oblasti péče o zaměstnance či kontroly v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví) nebo vztahy, jejichž

²⁸ PICHRT, Jan. In: BĚLINA, Miroslav a kol. *Pracovní právo*. 7. doplněné a podstatně přepracované vydání. Praha: C.H. Beck, 2017, 55 s.

²⁹ Zákon č. 262/2006 Sb. zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů, § 1.

³⁰ PICHRT, Jan. In: BĚLINA, Miroslav a kol. *Pracovní právo*. 7. doplněné a podstatně přepracované vydání. Praha: C.H. Beck, 2017, 133 s.

³¹ Zákon č. 262/2006 Sb. zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů, § 3.

vznik je od základních individuálních pracovněprávních vztahů odvozen a v určitých situacích je na jejich existenci dokonce nezávislý a může je i přetrvat (vztahy v případě odpovědnosti za škodu či z konkurenční doložky).³²

Objektem pracovního poměru, jakožto konkrétního individuálního pracovněprávního vztahu, je pak osobní výkon závislé práce zaměstnance pro zaměstnavatele za určitou odměnu.³³ Pojmu závislé práce se pro její význam budu podrobněji věnovat v samostatné podkapitole. Subjekty pracovních poměrů jsou zpravidla pouze zaměstnanec na jedné straně a zaměstnavatel na straně druhé,³⁴ přičemž zaměstnanec je vždy pouze osobou fyzickou,³⁵ zatímco zaměstnavatel může být osobou právnickou i fyzickou.³⁶ Je samozřejmostí, že i pro tyto právní vztahy platí obecná východiska. Proto, aby pracovní poměr vůbec vznikl, je nezbytné, aby obě strany měly subjektivitu a způsobilost právně jednat.

V neposlední řadě tvoří vzájemná práva a povinnosti zaměstnance a zaměstnavatele samotný obsah pracovního poměru, čímž se dostáváme ke konci výčtu aspektů pracovního poměru. Základem tohoto vztahu je tedy pracovní závazek zahrnující vzájemná práva a povinnosti obou stran,³⁷ který díky své synallagmatické povaze každému právu jednoho subjektu přiřazuje odpovídající povinnost subjektu druhého. Zákonodárce pak demonstrativně stanoví, že od vzniku pracovního poměru je zaměstnavatel povinen přidělovat zaměstnanci práci podle pracovní smlouvy, platit mu za vykonanou práci mzdu nebo plat, vytvářet podmínky pro plnění jeho pracovních úkolů a dodržovat ostatní pracovní podmínky stanovené právními předpisy, smlouvou nebo stanovené vnitřním předpisem, zatímco zaměstnanec je povinen podle pokynů zaměstnavatele konat osobně práce podle pracovní smlouvy v rozvržené týdenní pracovní době a dodržovat povinnosti, které mu vyplývají z pracovního poměru.³⁸ Tímto ovšem nejsou vzájemná práva a povinnosti obou stran zdaleka vyčerpána, jelikož vedle těchto základních stojí celá řada dalších vzájemných práv a povinností

³² PICHRT, Jan. In: BĚLINA, Miroslav a kol. *Pracovní právo*. 7. doplněné a podstatně přepracované vydání. Praha: C.H. Beck, 2017, 58 s.

³³ Tamtéž, 144 s.

³⁴ KOTINAUER, Antonín. *Pracovní právo v praxi. Základní pracovněprávní vztahy a rekonstrukce*. Praha: Leges, 2014, 29 s.

³⁵ Zákon č. 262/2006 Sb. zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů, § 6.

³⁶ Tamtéž, § 7.

³⁷ PICHRT, Jan. In: BĚLINA, Miroslav a kol. *Pracovní právo*. 7. doplněné a podstatně přepracované vydání. Praha: C.H. Beck, 2017, 147 s.

³⁸ Zákon č. 262/2006 Sb. zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů, § 38.

subjektů pracovního poměru, mezi něž se řadí kupříkladu i povinnosti v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.³⁹

1.5. Závislá práce

Nyní bych rád blíže představil také již zmiňovaný pojem závislá práce, který je z výše uvedených pojmů pro mou práci tím nejpodstatnějším, jelikož právě zkoumání naplnění znaků závislé práce a podmínek jejího výkonu by mělo poskytnout odpověď na hlavní otázku - naplňuje výkon činnosti profesionálního fotbalového hráče všechny definiční znaky závislé práce a je vykonáván rovněž za všech podmínek výkonu závislé práce dle zákoníku práce? Tato odpověď nám poté poodhalí, zdali by profesionální hráčská smlouva měla být uzavírána jako zaměstnanecká či už tak *de facto* uzavírána je.

O termín závislé práce byl český právní řád obohacen v roce 2007,⁴⁰ kdy tehdy účinný ZPr za závislou práci považoval výlučně osobní výkon práce zaměstnance pro zaměstnavatele, která je vykonávána ve vztahu nadřízenosti zaměstnavatele a podřízenosti zaměstnance, podle pokynů zaměstnavatele, jeho jménem, za mzdu, plat nebo odměnu za práci, v pracovní době nebo jinak stanovené nebo dohodnuté době na pracovišti zaměstnavatele, popřípadě na jiném dohodnutém místě, na náklady zaměstnavatele a na jeho odpovědnost.⁴¹

Výše uvedená původní legální definice závislé práce účinná do 31. prosince 2011 však byla od svého přijetí kritizována za nesystematické směšování znaků závislé práce s podmínkami, za kterých musí být vykonávána. Proto bylo navrženo, aby byla definice upravena tak, že v odstavci 1 budou vyjádřeny znaky závislé práce a v odstavci 2 pak podmínky jejího výkonu.⁴² Nová, respektive stávající definice závislé práce účinná již od 1. ledna 2012, tak vznikla rozdělením předchozí obsírné definice závislé práce do dvou odstavců, přičemž v ustanovení § 2 odstavci 1 jsou vyjádřeny znaky závislé práce: „*Závislou prací je práce, která je vykonávána ve vztahu nadřízenosti zaměstnavatele a podřízenosti zaměstnance, jménem zaměstnavatele, podle pokynů zaměstnavatele a zaměstnanec ji pro zaměstnavatele vykonává osobně.*“⁴³ A v odstavci 2 pak podmínky jejího výkonu: *Závislá práce musí být vykonávána za mzdu, plat nebo odměnu za práci, na náklady a odpovědnost zaměstnavatele, v pracovní době na pracovišti zaměstnavatele,*

³⁹ PICHRŤ, Jan. In: BĚLINA, Miroslav a kol. *Pracovní právo*. 7. doplněné a podstatně přepracované vydání. Praha: C.H. Beck, 2017, 147 s.

⁴⁰ BĚLINA, Miroslav. In: BĚLINA, Miroslav a kol. *Zákoník práce. Komentář*. 3. vydání. Praha: C.H. Beck, 2019, 25 s.

⁴¹ Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 4.

⁴² Důvodová zpráva k zákonu č. 365/2011 Sb., kterým se mění zákon č. 262/2006 Sb., a další související zákony, zvláštní část, k čl. I bodu 4.

⁴³ Zákon č. 262/2006 Sb. zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 1.

*popřípadě na jiném dohodnutém místě.*⁴⁴

Byť se na první pohled jedná o změnu formulační, která žádné zásadní změny nepřináší, pohledy odborníků na ni se poměrně liší.⁴⁵ Avšak je pravdou, že kvůli striktnímu oddělení obou kategorií je nyní závislá práce dle dikce zákona vymezena jednoznačně pouze čtyřmi znaky, což může působit komplikace v již poměrně ustálené rozhodovací praxi, a ve sporných případech výkonu závislé práce tak bude muset znovu docházet k unifikaci přístupů.⁴⁶ Například rozsudky NSS naznačují, že minimálně podmínka výkonu závislé práce za mzdu, plat nebo odměnu může být dle judikatury, v nadsázce řečeno, znovu „přeřazena“ mezi znaky závislé práce, tedy do odstavce 1, čímž je jí připisován význam, který měla v původní definici.⁴⁷

Novelou legální definice závislé práce byla nyní alespoň zčásti vyřešena jiná záležitost, pro kterou byla původní definice kritizována. Totiž některé ze znaků závislé práce se zdály být kvůli nepřetržitému vývoji závislé práce diskutabilní či problematické. Mezi takové patřila například i *vázanost na pracoviště či jakkoliv jinak předem dohodnuté místo výkonu práce*, či na *pracovní dobu*. V některých případech také *pokyny zaměstnavatele*, jelikož typicky u tvůrčích pracovníků, je práce mnohdy „vymezena pouze žádoucím výsledkem“.⁴⁸ Tak se z těchto staly v uvozovkách pouze podmínky výkonu závislé práce.⁴⁹

Poslední výhrada vůči znění legální definice závislé práce směřuje tím směrem, a tento názor podporuje i judikatura, že aspekty závislé práce obsažené v obou odstavcích nejsou zcela vyčerpávající a je třeba přihlídnout i k dalším znakům. Kromě vztahu nadřízenosti zaměstnavatele a podřízenosti zaměstnance, tedy jakési právní závislosti⁵⁰ se v této souvislosti a v některých zahraničních úpravách (například Německo či Skandinávie) uvádí i ekonomická závislost. Naše legislativa s ekonomickou (či hospodářskou) závislostí nepracuje, nicméně se objevila v judikatuře Ústavního soudu a také NSS.⁵¹

Tolik nyní k základnímu vymezení závislé práce a v následující kapitole se budu již

⁴⁴ Tamtéž, § 2 odst. 2.

⁴⁵ PICHRT, Jan. In: BĚLINA, Miroslav a kol. *Pracovní právo*. 7. doplněné a podstatně přepracované vydání. Praha: C.H. Beck, 2017, 147 s.; BĚLINA, Miroslav. In: BĚLINA, Miroslav a kol. *Zákoník práce. Komentář*. 3. vydání. Praha: C.H. Beck, 2019, 25 s.

⁴⁶ PICHRT, Jan. In: BĚLINA, Miroslav a kol. *Pracovní právo*. 7. doplněné a podstatně přepracované vydání. Praha: C.H. Beck, 2017, 144 s.

⁴⁷ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. února 2014, sp. zn. 6 Ads 46/2013.

⁴⁸ BEZOUŠKA Petr. *Závislá práce. Právní rozhledy*. 2008, č. 16, s. 579–583.

⁴⁹ BĚLINA, Miroslav. In: BĚLINA, Miroslav a kol. *Zákoník práce. Komentář*. 3. vydání. Praha: C.H. Beck, 2019, 25 s.

⁵⁰ Tamtéž.

⁵¹ Nález Ústavního soudu ze dne 31. srpna 2004, sp. zn. II. ÚS 69/03; Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. února 2014, sp. zn. 6 Ads 46/2013.

podrobně věnovat všem jednotlivým aspektům závislé práce v souvislosti s výkonem činnosti profesionálního fotbalisty. Konkrétně budu zkoumat zda výkon činnosti profesionálního fotbalisty ve službách jeho klubu naplňuje všechny znaky a je vykonáván za všech podmínek závislé práce tak, jak je stanovuje zákon, potažmo v čem tkví odchylky, které subsumpcí výkonu jeho činnosti pod závislou práci znemožňují.

1.6. Švarcsystém

Dalším pojmem významným pro tuto práci je tzv. švarcsystém. Na rozdíl od pojmů popsanych výše se nejedná o termín legální užívaný právním řádem, nicméně se jedná o pojmenování všeobecně známé a běžně užívané, za které „vděčíme“ jeho „objeviteli“ - podnikateli Miroslavu Švarcovi, který jej v 90. letech minulého století začal jako první systémově používat.⁵²

Samotná podstata tohoto systému pak z pohledu pracovního práva spočívá v nelegálním zaměstnávání formou zastření faktického pracovněprávního vztahu jinou smlouvou.⁵³ Jinými slovy se jedná o faktický výkon závislé práce mimo základní pracovní poměr, tedy aniž by byla uzavřena pracovní smlouva či některá z dohod o pracích konaných mimo pracovní poměr. Místo nich jsou uzavírány například smlouvy o obchodním zastoupení, o zprostředkování či smlouvy o dílo a jedná se tak o stav protiprávní.

Švarcsystém je v České republice zakázán zákonem č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů, který definuje nelegální práci mimo jiné jako výkon závislé práce fyzickou osobou mimo pracovněprávní vztah,⁵⁴ společně s § 3 ZPr, ve kterém se uvádí, že závislá práce může být vykonávána výlučně v základním pracovněprávním vztahu. Z uvedeného vyplývá, že pokud výkon práce fyzickou osobou splňuje všechny pojmové znaky závislé práce a zároveň je tato práce vykonává za podmínek uvedených v ZPr, může fyzická osoba tuto práci vykonávat výlučně v pracovněprávních vztazích.⁵⁵ Tato myšlenka je v kontextu celé práce klíčová, jelikož jak jsem již uvedl výše, v následující kapitole budu podrobně zkoumat, zda profesionální fotbalista v barvách svého klubu svou činností naplňuje všechny znaky závislé práce a zároveň tuto činnost vykonává za všech podmínek předpokládaných ZPr, přičemž se budu snažit prokázat, že tomu tak skutečně je.

⁵² Ministerstvo práce a sociálních věcí. *Stanovisko k nové definici nelegální práce* [online]. mpsv.cz, [cit. 12. února 2022]. Dostupné z: <https://www.mpsv.cz/web/cz/svarcsystem>.

⁵³ Tamtéž.

⁵⁴ Zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů, § 5.

⁵⁵ Ministerstvo práce a sociálních věcí. *Stanovisko k nové definici nelegální práce* [online]. mpsv.cz, [cit. 12. února 2022]. Dostupné z: <https://www.mpsv.cz/web/cz/svarcsystem>.

S přihlédnutím k faktu, že profesionální fotbalisté uzavírají své kontrakty s kluby jako osoby samostatně výdělečně činné, by v případě potvrzení mé teze došlo k naplnění skutkové podstaty nelegální práce dle zákona o zaměstnanosti, jednalo by se o užití nedovoleného švarcsystému a klubům i samotným hráčům by hrozily pokuty.

Pakliže by se hráč jako fyzická osoba dopustil přestupku výkonu nelegální práce dle zákona o zaměstnanosti, hrozila by mu pokuta až 100.000,- Kč.⁵⁶ Klubu by pak v případě umožnění výkonu nelegální práce hrozila pokuta až ve výši 10.000.000,- Kč, nejméně však ve výši 50.000,- Kč.⁵⁷ Jedná se tedy o pokuty poměrně znatelné. Proto není divu, že takto stanovené sankce vyvolaly diskuzi,⁵⁸ přičemž za pozornost stojí zejména bezprecedentní hranice nejnižší možné výše pokuty v případě spáchání přestupků právníckými osobami, ke které se vyjádřil také Ústavní soud⁵⁹ a která je i po svém snížení stále předmětem kritiky.⁶⁰ Jak už však bylo zmíněno v úvodu této práce, vztah mezi profesionálními fotbalisty a jejich kluby není (pracovně) právně upraven, a proto jsou díky této „mezeře“ v české legislativě a benevolenci soudů strany těchto vztahů chráněny v tom smyslu, že se svou činností formálně švarcsystému dopustit nemohou.

Jednoznačnou motivací stran v případě užívání švarcsystému je pak nepochybně finanční (daňová) výhodnost, jelikož kluby v případě zachování výše odměny hráčů ušetří zhruba 30 % nákladů, respektive hráč obdrží při zachování nákladů na něj zhruba o 30 % vyšší odměnu, než v případě, že by byl zaměstnancem.⁶¹ Dochází tak nejen k výpadkům na platbách sociálního a zdravotního pojištění, ale také k masivním výpadkům do státního rozpočtu v důsledku neodvedení daně ze závislé činnosti.⁶²

⁵⁶ Zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů, § 139 odst. 3 písm. c).

⁵⁷ Tamtéž, § 140 odst. 4 písm. f).

⁵⁸ PICHRT, Jan, MORÁVEK, Jakub. O lidové tvořivosti a sankcích za výkon nelegální práce. *Právní rozhledy*, 2013, č. 3, s. 93–100.

⁵⁹ „Minimální výše pokuty za nelegální zaměstnávání dle § 140 odst. 1 písm. c) ZamZ ve výši 250 000 Kč [§ 140 odst. 4 písm. f) ZamZ] je v rozporu s ústavním pořádkem.“ (Nález Ústavního soudu ze dne 9. září 2014, sp. zn. Pl. ÚS 52/13).

⁶⁰ PICHRT, Jan, MORÁVEK, Jakub. Ještě jednou k sankcím za výkon nelegální práce. *Právní rozhledy*, 2014, č. 21, s. 748–753.

⁶¹ PICHRT, Jan. Profesionální sportovec zaměstnancem? In: PICHRT, Jan (ed.). *Sport a (nejen) pracovní právo*. Praha: Wolters Kluwer, 2014, s. 16.

⁶² DZURILLA, Branislav. Ve stínu „švarcsystému“: zapomenutý pojem „závislá činnost“. *Právní rozhledy*, 2012, č. 21, s. 741–749.

2. Profesionální fotbalista jako zaměstnanec

Úvodní teoretické vymezení základních pojmů poslouží jako kostra, na které budou vystavěny následující kapitoly a bude také vodítkem k jejich porozumění. V následujících dvou kapitolách se pokusím analyzovat dva základní přístupy ke vztahu profesionálních fotbalových hráčů a jejich klubů, které v současné době česká právní úprava připouští. Jedná se v první řadě o základní pracovněprávní vztah hráče a jeho klubu, kdy je mezi stranami uzavřena pracovněprávní smlouva a následně pak o vůbec nejhojněji užívanou formu v praxi, kdy je mezi stranami uzavřena inominátní smlouva, kde hráč vystupuje jako osoba samostatně výdělečně činná.

V této kapitole se budu nejdříve věnovat alternativě, která počítá s profesionálním fotbalistou jako se zaměstnancem. Tato varianta bohužel není pro svou (finanční) nevýhodnost v praxi příliš často využívána a strany dávají přednost druhé možnosti, která je sice finančně výhodnější,⁶³ ale strany přitom dle mého riskují naplnění švarcsystému.

Aby mohl profesionální fotbalista vykonávat svou činnost, tedy být členem určitého fotbalového klubu a reprezentovat jej na základě profesionální smlouvy, musí být členem sportovní asociace.⁶⁴ Dle Stanov FAČR vzniká členství v této asociaci registrací, není-li stanoveno jinak.⁶⁵ Hráč se tak stává členem FAČR jakožto fyzická osoba se zvláštními právy a povinnostmi.⁶⁶

Obecně má fyzická osoba dvě základní možnosti registrace. Buďto se registruje na základě zaplacení předepsaného členského příspěvku a vlastní žádosti a to vlastním postupem, anebo prostřednictvím členského klubu.⁶⁷ Při registraci vlastním postupem je člen FAČR registrován bez vazby k členskému klubu jako „volný člen“, při registraci prostřednictvím členského klubu je hráč registrován ve vazbě k členskému klubu jako „vázaný člen“, a to k tomu klubu, jehož prostřednictvím došlo k registraci.⁶⁸ Členství fyzické osoby pak vzniká okamžikem, kdy se v centrální evidenci členství automaticky spáruje zaevidovaná žádost o registraci a zaplacení členského příspěvku. Pro hráče samotné se pak typicky užívá druhý ze zmíněných postupů, kdy fotbalista nabývá zvláštních práv a povinností hráče a rovněž statutu

⁶³ PICHRT, Jan. Profesionální sportovec zaměstnancem? In: PICHRT, Jan (ed.). *Sport a (nejen) pracovní právo*. Praha: Wolters Kluwer, 2014, s. 16.

⁶⁴ SLUKA, Tomáš. *Profesionální sportovec: (právní a ekonomické aspekty)*. Praha: Havlíček Brain Team, 2007, 105 s.

⁶⁵ Část druhá, Díl 2, čl. 10 odst. 1 Stanov FAČR v aktuálním znění od 24. května 2019 [online]. Dostupné z: <https://facr.fotbal.cz/uredni-deska-predpisy/231?category=1>.

⁶⁶ Tamtéž, Část druhá, Díl 1, čl. 9 odst. 1-4.

⁶⁷ Tamtéž, Část druhá, Díl 2, čl. 10 odst. 2.

⁶⁸ Tamtéž.

hráče, na základě žádosti, která je podána prostřednictvím členského klubu.⁶⁹ Podrobnosti postupu registrace profesionálních hráčů stanoví Evidenční a registrační řád FAČR,⁷⁰ přičemž základním podkladem je rovněž uzavřená profesionální smlouva. Smlouva pak musí splňovat základní náležitosti dle Směrnice pro evidenci profesionálních a neamatérských smluv.⁷¹

Profesionální smlouva, kterou hráč se svým klubem uzavírá, musí rovněž obsahovat alespoň základní náležitosti závazného vzoru Standardní profesionální hráčské smlouvy či Ligové profesionální smlouvy.⁷² U takovýchto smluv je vyžadována písemná forma a je možné je sjednat nejméně na dobu čtyř měsíců a nejdéle na dobu pěti let. S hráčem mladším 18 let lze však smlouvu sjednat nejdéle na dobu tří let. Profesionální smlouvu je pak možno uzavřít jen s hráčem, který dovršil 15 let věku, a hráč je oprávněn podepsat jen jednu profesionální smlouvu.⁷³

2.1. Znaky závislé práce

Nyní již k samotné analýze činnosti profesionálních fotbalistů v souvislosti s naplněním všech znaků závislé práce a podmínek výkonu závislé práce stanovených ZPr. O závislou práci se dle ZPr jedná, je-li činnost vykonávána ve vztahu nadřízenosti zaměstnavatele a podřízenosti zaměstnance, jménem zaměstnavatele, podle pokynů zaměstnavatele a zaměstnanec ji pro zaměstnavatele vykonává osobně.⁷⁴ Zároveň musí být závislá práce vykonávána za mzdu, plat nebo odměnu, na náklady a odpovědnost zaměstnavatele, a v pracovní době na pracovišti zaměstnavatele, popřípadě na jiném dohodnutém místě.⁷⁵

Aby bylo možno vůbec uvažovat o fotbalistovi jako o zaměstnanci, je naprosto nezbytné, aby činnost profesionálního fotbalisty ve službách jeho klubu naplňovala všechny definiční znaky závislé práce a byla vykonávána za všech podmínek uvedených v § 2 ZPr.

⁶⁹ Tamtéž, Část druhá, Díl 2, čl. 11.

⁷⁰ Evidenční a registrační řád FAČR v aktuálním znění od 1. července 2021 [online]. Část čtvrtá, Oddíl 1, § 23. Dostupné z: <https://facr.fotbal.cz/uredni-deska-predpisy/291?category=1>.

⁷¹ Směrnice pro evidenci profesionálních a neamatérských smluv v aktuálním znění ze dne 31. března 2015 [online]. Dostupné z: <https://facr.fotbal.cz/uprava-smernice-pro-evidenci-profesionalnich-a-neamaterskych-smluv/a939>.

⁷² Metodický pokyn Legislativně právního oddělení FAČR č. 2/2016 - Vzory profesionálních smluv [online]. Dostupné z: <https://facr.fotbal.cz/uredni-deska-predpisy/65?category=5>.

⁷³ Část I. Směrnice pro evidenci profesionálních a neamatérských smluv v aktuálním znění ze dne 31. března 2015 [online]. Dostupné z: <https://facr.fotbal.cz/uprava-smernice-pro-evidenci-profesionalnich-a-neamaterskych-smluv/a939>.

⁷⁴ Zákon č. 262/2006 Sb. zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 1.

⁷⁵ Tamtéž, § 2 odst. 2.

V závěru předchozí kapitoly jsem lehce nastínil svůj pohled na celou problematiku. Dle mého se v tomto případě skutečně jedná o výkon závislé práce, čímž by se zde kluby a hráči ocitli v nezákonném postavení stran uplatňujících švarcystém. Dokázat, že činnost profesionálních fotbalistů naplňuje všechny znaky závislé práce a přesvědčit tak o oprávněnosti této domněnky, proto bude primárním cílem této kapitoly.

2.1.1. Vztah nadřízenosti a podřízenosti

Je-li mezi hráčem a klubem uzavřena profesionální hráčská smlouva, hráč se tímto zavazuje vykonávat činnost profesionálního hráče fotbalu⁷⁶ způsobem a za podmínek v této smlouvě stanovených.⁷⁷ Tomuto závazku odpovídá zejména povinnost hráče zúčastňovat se tréninků, soustředění a utkání klubu, podřídit se stanovenému časovému a organizačnímu režimu vyplývajícím z účasti klubu v jednotlivých soutěžích, dodržovat pokyny trenérů a členů realizačního týmu, pomáhat jim udržovat kázeň v klubu, a upevňovat dobré jméno a pověst klubu. Dále také dbát o své zdraví a fyzickou kondici, dodržovat zásady denního režimu profesionálního sportovce, správné výživy a životosprávy, hygieny, regenerace a rehabilitace, a rovněž se podrobovat všem stanoveným léčebným procedurám a vyvarovat se použití dopingu v jakékoli formě. Hráč má nad rámec ryze sportovních povinností například také povinnost se v souvislosti s jeho činností zúčastňovat společenských akcí, vystupovat na veřejnosti, a to zejména v masových sdělovacích prostředcích. Při tréninku a soustředěních jsou hráči dokonce povinni vystupovat v oblečení, obuvi a jiných viditelných součástech oděvu způsobem stanoveným klubem.⁷⁸

V rámci tohoto rozsáhlého výčtu povinností hráče se pravidelně ve smlouvách uzavíraných s profesionálními fotbalisty vyskytují závazky spočívající v principu *best effort*, tedy v principu maximálního úsilí,⁷⁹ které jsou do hráčské smlouvy vtěleny například slovy: „*Hráč se zavazuje vynakládat maximální úsilí k dosažení sportovních cílů klubu.*“⁸⁰

Ve smlouvě se v první řadě objevují povinnosti, nad jejichž zařazením se v zásadě nikdo pozastavovat nebude. Je například zřejmé, že hráč kolektivního sportu, který má být součástí fungujícího týmu a zdravého kolektivu, je povinen zúčastňovat se všech tréninků, soustředění a utkání klubu, podřídit se stanovenému časovému a organizačnímu režimu, a při

⁷⁶ KUČERA, Vít. Specifické smluvní vztahy ve sportovním právu. In: KUKLÍK, Jan (ed.). *Sportovní právo*. Praha: Auditorium, 2012, s. 146–147.

⁷⁷ Příloha č. 1, čl. II. odst. 1.

⁷⁸ Tamtéž, čl. III. odst. 1.

⁷⁹ KUČERA, Vít. Specifické smluvní vztahy ve sportovním právu. In: KUKLÍK, Jan (ed.). *Sportovní právo*. Praha: Auditorium, 2012, s. 148.

⁸⁰ Příloha č. 1, čl. III. odst. 1 písm. f).

tom všem dodržovat pokyny trenérů a členů realizačního týmu. Již vzhledem k těmto poměrně rozsáhlým povinnostem profesionálního fotbalisty vůči klubu je evidentní, že se v žádném případě nemůže jednat o vztah rovnocenný a že vztah mezi fotbalistou a klubem je srovnatelný se vztahem nadřízenosti a podřízenosti zaměstnavatele a jeho zaměstnance.⁸¹

Vedle těchto povinností, v zásadě vyhovujících režimu zákoníku práce, jsou zde však také povinnosti, které jdou dokonce nad rámec povinností „běžných“ zaměstnanců. Dalo by se tedy říci, že postavení profesionálních fotbalistů je vůči jejich klubům v určitých ohledech podřízeno daleko více než v některých jiných případech, které jsou za výkon závislé práce tradičně považovány.⁸² Jak jsem totiž již v samotném výčtu povinností fotbalisty naznačil, některá omezení hráčů ze strany klubu se týkají nejen samotného výkonu jeho sportovní činnosti, ale zasahují také do jejich soukromých životů. Hráč tak například není oprávněn bez předchozího písemného souhlasu klubu provozovat jinou sportovní činnost. Rovněž je povinen dbát o své zdraví a fyzickou kondici, dodržovat zásady denního režimu profesionálního sportovce či dodržovat zásady správné výživy, životosprávy, hygieny, regenerace a rehabilitace.⁸³ Podobná ustanovení nemají v pracovních smlouvách obdoby.

Tímto však závazky hráče vůči klubu nekončí. Klub je oprávněn vůči hráči uplatnit finanční sankce, a to až do výše dvojnásobku jeho základní měsíční odměny. Tato pokuta může být hráči uložena typicky za neomluvený zápas či trénink, za porušení životosprávy, nebo třeba za výše zmíněné provozování rizikových sportů bez předchozího písemného souhlasu klubu.⁸⁴ Ze stejných důvodů je pak klub dokonce oprávněn jednostranně odstoupit od smlouvy.⁸⁵ Něco takového je v běžném základním pracovněprávním vztahu nemyslitelné. Zákoník práce totiž stanoví, že zaměstnavatel nesmí zaměstnanci za porušení jeho povinností ukládat peněžní postihy⁸⁶ a rovněž upravuje pouze taxativní výčet důvodů, ze kterých je zaměstnavatel oprávněn dát zaměstnanci výpověď.⁸⁷ Tímto jsem primárně nechtěl poukázat na to, že se v hráčské smlouvě objevují ustanovení, která jsou dokonce v přímém rozporu se ZPr, ale chtěl jsem poukázat především na to, že profesionální fotbalista je v mnohých směrech v „závislejší“ postavení než jakýkoliv jiný zaměstnanec.

Na základě výše uvedeného je myslím zjevné, že je tento znak závislé práce naplněn.

⁸¹ RADOSTOVÁ, Kateřina. CHIZZOLA, Philipp. Právní postavení fotbalisty – zaměstnanec nebo osoba samostatně výdělečně činná? In: KUKLÍK, Jan (ed.). *Sportovní právo*. Praha: Auditorium, 2012, s. 172.

⁸² BĚLINA, Tomáš. Jsou právní vztahy profesionálních sportovců závislou prací? In PICHRT, Jan (ed.). *Sport a (nejen) pracovní právo*. Praha: Wolters Kluwer, 2014, s. 69.

⁸³ Příloha č. 1, čl. III. odst. 1.

⁸⁴ Tamtéž, čl. VII. odst. 1.

⁸⁵ Tamtéž, čl. IX. odst. 5.

⁸⁶ Zákon č. 262/2006 Sb. zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů, § 346b odst. 1.

⁸⁷ Tamtéž, § 52.

V odborné literatuře se dokonce hovoří o „novodobém otrokářství“, jelikož hráč není často schopen ovlivnit ani svůj „prodej“ či setrvání v klubu.⁸⁸ Vždyť i NSS v jednom ze svých rozhodnutí uvedl, že: „*Sportovec je zde jen v závislém postavení; je do jisté míry „zbožím“, o jehož osudu se rozhoduje...*“⁸⁹

2.1.2. Výkon práce jménem zaměstnavatele

Zřejmě nebude pochyb ani o naplnění dalšího definičního znaku závislé práce. Již ze samotné podstaty kolektivního sportu vyplývá, že hráč vystupuje jako člen týmu, respektive klubu, a nikoliv jako jednotlivec. Tím, komu jsou připisovány úspěchy, je klub, nikoliv hráč, byť se o to větší či menší měrou zaslouhuje. Stále je to klub, kdo se účastní soutěží, v nichž dosahuje určitých výsledků a získává trofeje.⁹⁰

Nahlédneme-li do hráčské smlouvy, i zde objevíme několik bodů, na základě kterých lze splnění tohoto znaku usuzovat. Hráč má například povinnost vystupovat na veřejnosti v duchu morálních zásad, upevňovat dobré jméno a pověst klubu.⁹¹ Zkrátka počínat si tak, aby jeho chování nevrhalo na klub špatné světlo. Dále je hráč povinen zachovávat mlčenlivost o skutečnostech souvisejících s jeho činností v klubu, jakož i o všech skutečnostech týkajících se činnosti klubu. Tato povinnost platí dokonce i po ukončení smlouvy. Ve smlouvě, která mi byla poskytnuta, se nad rámec vzoru uvádí, že pro zamezení pochybnostem se sjednává, že jde zejména o závazek hráče zdržet se jakýchkoliv projevů, komentářů či vyjádření k záležitostem nesouvisejícím se samotnou sportovní činností klubu, nebo které mohou narušit dobrou pověst klubu.⁹² V neposlední řadě má hráč povinnost se v souvislosti se svou činností zúčastňovat společenských akcí, vystupovat na veřejnosti, a při trénincích a na soustředěních vystupovat dokonce v oblečení, obuvi a jiných viditelných součástech oděvu stanovených klubem.⁹³

V souvislosti s tímto bodem bývají zmiňovány také povinnosti klubu. Zejména pak jeho povinnost zajišťovat hráčům stravu a ubytování v době zájezdu k utkáním, při soustředěních a obdobných příležitostech souvisejících s činností mužstva, či poskytnout hráči

⁸⁸DVOŘÁK, Tomáš. Několik poznámek k profesionálnímu sportu z pohledu soukromého práva. In: PICHRT, Jan (ed.). *Sport a (nejen) pracovní právo*. Praha: Wolters Kluwer, 2014, s. 35.

⁸⁹ Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 14. září 2011, sp. zn. 28 Cdo 4761/2010.

⁹⁰ BĚLINA, Tomáš. Jsou právní vztahy profesionálních sportovců závislou prací? In: PICHRT, Jan (ed.). *Sport a (nejen) pracovní právo*. Praha: Wolters Kluwer, 2014, s. 68.

⁹¹ Příloha č. 1, čl. III. odst. 1.

⁹² Tamtéž.

⁹³ Tamtéž.

sportovní potřeby k tréninkům, utkáním a tak podobně.⁹⁴ Ne, že by zde tyto závazky klubu vůči hráčům nebylo možno zařadit, ale dle mého názoru spadají spíše pod náklady, které klub musí na hráče vynaložit, a proto se jimi budu blíže zabývat v kapitole věnované podmínkám výkonu závislé práce.

2.1.3. Výkon práce podle pokynů zaměstnavatele

Někteří autoři uvádějí, že definiční znaky závislé práce nejsou čtyři, ale je jich pouze tři a půl, jelikož dva z těchto znaků v mnohých případech a aspektech splývají.⁹⁵ Řeč je o prvně zmíněném znaku nadřízenosti zaměstnavatele a podřízenosti zaměstnance a o nyní probíraném znaku, dle kterého musí být závislá práce vykonávána podle pokynů zaměstnavatele. I přes tuto skutečnost považuji za správné se tomuto znaku plnohodnotně věnovat, jelikož bych rád svou hypotézu, že činnost profesionálních fotbalistů naplňuje znaky závislé práce, dokázal bez jakýchkoliv úlev.

Již po pouhém nahlédnutí do hráčské smlouvy je dle mého jasné, že je tento znak naplněn. Ve smlouvě jsou totiž explicitně stanoveny povinnosti, dle kterých se hráč zavazuje mimo jiné dodržovat pokyny trenérů a členů realizačního týmu, dále také dodržovat veškeré pokyny a vnitřní předpisy klubu a plně se podřídit sankčním či jiným opatřením v nich obsaženým. V neposlední řadě je také povinen se podřizovat rozhodnutím orgánů a managementu klubu, respektovat rozhodnutí trenéra o nominaci mužstva na utkání, jakož i rozhodnutí klubového lékaře ohledně schopnosti/neschopnosti hráče účastnit se tréninkového procesu mužstva nebo utkání.⁹⁶

Nad výše uvedenými povinnostmi hráče jistě není třeba polemizovat, jelikož jak již bylo nastíněno, hráč nevystupuje jako jednotlivec ani na hřišti, ani mimo něj a základním předpokladem úspěchu klubu je po všech stránkách fungující tým a zdravý kolektiv. Souhra a spolupráce všech jednotlivých hráčů, ale i všech ostatních členů realizačního týmu, je naprosto klíčová pro účely dosažení co nejlepších výsledků. A tohoto by šlo bez disciplíny a respektování pokynů vedení mužstva, v čele s trenérem, dosáhnout jen stěží.⁹⁷

V návaznosti na první znak závislé práce je však nevšední, že hráči nejsou vázáni pokyny jen při samotných zápasech a na trénincích, obdobně jako jiní zaměstnanci během pracovní doby, ale některými pokyny jsou vázáni prakticky neustále. Pochopitelně bude vůči

⁹⁴ Příloha č. 1, čl. V. odst. 1; BĚLINA, Tomáš. Jsou právní vztahy profesionálních sportovců závislou prací? In: PICHRT, Jan (ed.). *Sport a (nejen) pracovní právo*. Praha: Wolters Kluwer, 2014, s. 68.

⁹⁵ PICHRT, Jan. Profesionální sportovec zaměstnancem? In: PICHRT, Jan (ed.). *Sport a (nejen) pracovní právo*. Praha: Wolters Kluwer, 2014, s. 20.

⁹⁶ Příloha č. 1, čl. III. odst. 1.

⁹⁷ BĚLINA, Tomáš. Jsou právní vztahy profesionálních sportovců závislou prací? In: PICHRT, Jan (ed.). *Sport a (nejen) pracovní právo*. Praha: Wolters Kluwer, 2014, s. 67.

hráčům směřovat nejvíce pokynů během tréninků, v rámci technicko-taktické přípravy na zápasy, kdy trenér vytváří sestavu a stanovuje taktiku, a samozřejmě pak také v průběhu samotného zápasu, kdy reaguje na vývoj utkání. Avšak hráči jsou vázáni pokyny i během svého „volna“. Po absolvování svých povinností na hřišti jsou totiž povinni dodržovat řádnou regeneraci, rovněž musí dodržovat správnou životosprávu a dbát o své zdraví a fyzickou kondici, což by mělo hráčům pomoci v udržení optimální formy.⁹⁸ O závaznosti dodržování i těchto povinností svědčí také fakt, že je jejich porušení možno sankcionovat, o čemž jsem již také pojednával výše.⁹⁹

Závěrem bych jen podotkl, že nebylo mou ambicí příliš zabředávat do samotné herní činnosti hráče a rozebírat, jak moc a do jaké míry je výkon hráče na hřišti a jeho herní projev v konkrétních zápasových situacích ovlivněn právě taktickými pokyny trenéra, či do jaké míry se jedná o individuální kvality a talent jednotlivého hráče. Přesto věřím, že se mi dostatečně podařilo prokázat, že hráč je skutečně během svého působení v klubu vázán pokyny „zaměstnavatele“.

2.1.4. Osobní výkon práce

O naplnění posledního znaku závislé práce snad také nemůže být sporu. Znak závislé práce v podobě osobního výkonu je již ze své podstaty daný, jelikož si lze asi jen stěží představit, že by se hráč nechal během výkonu své činnosti zastoupit někým jiným. Byl to přece právě konkrétní hráč, který byl klubem angažován pro své jedinečné schopnosti, aby v týmu zastával určité postavení, a nelze zde náhradu za jeho osobní výkon připustit.¹⁰⁰

2.2. Podmínky výkonu závislé práce

Nad rámec zkoumání znaků závislé práce bych se rád zabýval také podmínkami jejího výkonu, které ZPr uvádí ve zvláštním odstavci.¹⁰¹ Níže se tedy budu snažit dokázat, že profesionální fotbalista svou činnost vykonává také za mzdu, plat nebo odměnu za práci, na náklady a odpovědnost zaměstnavatele, v pracovní době na pracovišti zaměstnavatele, popřípadě na jiném dohodnutém místě, čímž bych potvrdil svou hypotézu uvedenou výše.

2.2.1. Výkon práce za mzdu, plat nebo odměnu

⁹⁸ Tamtéž, s. 68.

⁹⁹ Tamtéž.

¹⁰⁰ STÁDNÍK, Jaroslav. Sportovní činnost a závislá práce. In: PICHRT, Jan (ed.). *Sport a (nejen) pracovní právo*. Praha: Wolters Kluwer, 2014, s. 77.

¹⁰¹ Zákon č. 262/2006 Sb. zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů, § 2 odst. 2.

Hned o naplnění první z uvedených podmínek výkonu závislé práce nemůže být pochyb. Již v obecné části této práce jsem na tuto podmínku nepřímo narazil při snaze definovat a odlišit od sebe amatérské a profesionální sportovce, konkrétně fotbalisty. Byla to právě odměna, příslušející profesionálnímu hráči za jeho služby, která tvořila základní rozdíl mezi oběma kategoriemi. Ať už se jedná o odměnu převyšující částku 5.000,- Kč či o odměnu ve výši dosahující měsíčně alespoň 10.000,- Kč, jak uvádí vnitřní předpisy FAČR¹⁰², jedná se o samotný definiční znak profesionálního fotbalisty. Bez existence a garance odměny ze strany klubu bychom tedy o profesionálních hráčích nemohli vůbec hovořit.

Jednoznačnou odpověď nám dává také profesionální hráčská smlouva. V předpisech FAČR se uvádí, že odměna tvoří základní náležitost profesionální smlouvy,¹⁰³ a při pohledu do smlouvy samotné zjistíme, že závazek klubu zaplatit hráči dohodnutou odměnu tvoří mimo jiné předmět profesionální hráčské smlouvy.¹⁰⁴

Samotné platební podmínky, tedy výše odměny a její jednotlivé složky, bychom však ve smlouvě hledali marně. Tyto údaje jsou totiž uvedeny v příloze k ligové profesionální smlouvě, která nese název Odměna a platební podmínky.¹⁰⁵ Z textu Přílohy č. 2 je možno vyčíst poměrně nevšední způsob jejího stanovení a poskytování. Hráči náleží jednak základní měsíční odměna v určité předem stanovené výši a dále také tzv. prémie.¹⁰⁶ Prémie zohledňují jednak výsledky celého týmu a rovněž individuální počiny konkrétního hráče. Hráč pak profituje nejen ze svých individuálních úspěchů, ale na jeho výplatní pásce se kladně projeví i úspěchy celého klubu. Takto koncipované prémie jsou poté z hlediska teorie tzv. pohyblivou a v tomto případě zároveň také nárokovou složkou odměny.¹⁰⁷

Není cílem této kapitoly poukazovat na specifika činnosti profesionálních sportovců, která nevyhovují režimu zákoníku práce, nicméně v souvislosti s odměňováním bych jednu zajímavost přeci jen uvedl. Zákoník práce garantuje právo na stejnou odměnu za stejnou práci nebo práci stejné hodnoty pro všechny zaměstnance téhož zaměstnavatele.¹⁰⁸ Stejnou prací nebo prací stejné hodnoty se pak rozumí *práce stejné nebo srovnatelné složitosti, odpovědnosti a namáhavosti, která se koná ve stejných nebo srovnatelných pracovních podmínkách, při stejné nebo*

¹⁰² Evidenční a registrační řád FAČR v aktuálním znění od 1. července 2021 [online]. Část první, § 2. Dostupné z: <https://facr.fotbal.cz/uredni-deska-predpisy/291?category=1>.

¹⁰³ Tamtéž.

¹⁰⁴ Příloha č. 1, čl. II. odst. 1.

¹⁰⁵ Příloha č. 2.

¹⁰⁶ Tamtéž.

¹⁰⁷ PŘIB, Jan. *Nárokové a nenárokové složky odměny zaměstnance* [online]. pravniprostor.cz, 8. prosince 2016 [cit. 24. února 2022]. Dostupné z: <https://www.pravniprostor.cz/clanky/pracovni-pravo/narokove-a-nenarokove-slozky-odmeny-zamestnance>.

¹⁰⁸ Zákon č. 262/2006 Sb. zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů, § 110 odst. 1.

*srovnatelné pracovní výkonnosti a výsledcích práce.*¹⁰⁹ O hráčích jednoho klubu povinných podrobit se stejnému tréninkovému procesu, absolvovat stejná kondiční soustředění a podstoupit stejné zátěžové testy, lze téměř s jistotou říci, že vykonávají stejnou práci nebo alespoň práci stejné hodnoty, přesto stejnou odměnu zdaleka nepobírají.¹¹⁰ Tedy i kdyby dva spoluhráči ze stejného klubu přistupovali ke všem tréninkovým jednotkám se stejným nasazením, měli v zásadě stejné zápasové vytížení a rovněž jejich přínos v podobě počtu vstřelených branek a nastrádaných asistencí by byl obdobný, mohou se jejich odměny diametrálně lišit.

NSS v jednom ze svých zásadních rozhodnutí týkajících se činnosti profesionálních sportovců uvádí: „*Značně specifický a ne zcela odpovídající koncepci zákoníku práce je rovněž způsob odměňování profesionálních sportovců, založený na podstatně odlišných východiscích než pracovní právo. Jestliže totiž je pro pracovní právo typické odměňování podle tarifů, odpracovaných hodin či splnění určitých úkolů, je koncepce hráčské smlouvy postavena zejména na motivační složce odměny (např. bonusy za dosažený počet bodů) doplněné velmi tvrdým systémem pokut za porušení hráčských povinností. V konečném důsledku se tak ve výši odměny sportovců působících v kolektivních sportech primárně nepromítá individuální osobní nasazení a počet „odpracovaných hodin“, nýbrž zejména úspěšnost týmu jako celku, což - jak je dobře známo - je záležitost často dokonce i velmi nabodilá a ne vždy odpovídající jeho vlastní aktivitě.*“¹¹¹ S výše uvedeným nelze než souhlasit, avšak nemění to dle mého nic na tom, že podmínka výkonu závislé práce za mzdu, plat nebo odměnu je jednoznačně naplněna.

2.2.2. Výkon práce na náklady a odpovědnost zaměstnavatele

Následující podmínku výkonu závislé práce lze rozdělit na dvě dílčí části. Závislá práce musí být vykonávána jednak na náklady zaměstnavatele a pak také na odpovědnost zaměstnavatele. Při zkoumání naplnění první podmínky mi opět bude oporou hráčská smlouva. Dle smlouvy se klub totiž zavazuje vytvářet na své náklady příznivé podmínky pro trénink, realizaci denního režimu hráče, jeho stravování, regeneraci a rehabilitaci, a zajišťovat kvalitní lékařskou a terapeutickou službu. Klub je rovněž povinen poskytnout hráči sportovní potřeby k tréninkům a utkáním a zajistit jejich udržování a obměnu, a rovněž vytvářet odpovídající kulturní prostředí pro trénink a odpočinek. V neposlední řadě je povinen zajišťovat také stravu a ubytování v době zájezdů k utkáním, při soustředěních a obdobných

¹⁰⁹ Tamtéž, § 110 odst. 2; ROTHOVÁ, Eva. In: BĚLINA, Miroslav a kol. *Zákoník práce. Komentář*. 3. vydání. Praha: C.H. Beck, 2019, 630 s.

¹¹⁰ KONEČNÝ, Jakub. *Platy v české lize tým po týmu: kolik berou hvězdy, držáci a junioři?* [online]. iSport.cz, 19. května 2021 [cit. 24. února 2022]. Dostupné na: <https://isport.blesk.cz/clanek/fotbal-1-liga-rocnik-2020-21/396390/platy-v-ceske-lize-tym-po-tymu-kolik-berou-hvezdy-drzaci-a-juniori.html?kapitola=703749>.

¹¹¹ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. listopadu 2011, sp. zn. 2 Afs 16/2011.

příležitostech a rovněž zajistit dopravu na tyto akce.¹¹² Hráči tedy svou činnost na náklady klubu nepochybně vykonávají.

Ve vztahu k odpovědnosti je situace složitější. Lze uvést, že je to klub, kdo odpovídá za výsledky dosažené v soutěžích, kterých se účastní, a nikoli jednotliví hráči. Přece jen je to klub, kdo z těchto výsledků inkasuje.¹¹³ Současně však nelze pominout, že lze zaznamenat i prvky určité osobní odpovědnosti hráče.¹¹⁴ Jedná se především o sankční či disciplinární odpovědnost. Jak bylo uvedeno výše, za porušení svých povinností, například za neomluvenou absenci na tréninku či na utkání, za hanobení dobrého jména klubu, za veřejné jednání pod vlivem alkoholu nebo za porušení životosprávy, která má za následek neschopnost k výkonu se hráč vystavuje riziku udělení sankcí ze strany klubu¹¹⁵ či dokonce jednostranného odstoupení od smlouvy ze strany klubu.¹¹⁶

Lze tedy uzavřít, že za týmové sportovní výsledky, o které jde v kolektivním sportu především a díky kterým klub získává své příjmy, nese odpovědnost samozřejmě sám klub. Tím však není během hráčova působení v klubu vyloučena jeho odpovědnost za určitá jednání přičítící se jeho povinností stanoveným ve smlouvě.

2.2.3. Výkon práce v pracovní době na pracovišti zaměstnavatele, popřípadě na jiném dohodnutém místě

Také poslední podmínku výkonu závislé práce stanovenu ZPr bych si dovolil rozdělit na dvě části. V první řadě se budu věnovat místu výkonu závislé práce, respektive pracovišti. Přesto, že v hráčské smlouvě tentokrát absentuje explicitní ustanovení, které by upravovalo pracoviště hráče, či jiné dohodnuté místo výkonu jeho činnosti, můžeme je dovodit z jiných ustanovení. V hráčské smlouvě je řečeno, že se hráč zavazuje účastnit tréninků, soustředění a utkání klubu, případně též nejrůznějších společenských akcí.¹¹⁷ Fotbalisté jsou tedy povinni vykonávat svou činnost na klubem určených sportovištích a dalších místech. Tato místa pak

¹¹² Příloha č. 1, čl. V. odst. 1.

¹¹³ ČT Sport. *V Lize mistrů jsou teď v banku dvě miliardy eur, v konferenční lize 235 milionů* [online]. sport.ceskatelevize.cz, 27. května 2021. [cit. 26. února 2022]. Dostupné na: <https://sport.ceskatelevize.cz/clanek/fotbal/liga-mistru/v-lize-mistru-jsou-ved-v-banku-dve-miliardy-eur-v-konferencni-lize-235-milionu/60af95b8d60dfef4a443c739>.

¹¹⁴ BĚLINA, Tomáš. Jsou právní vztahy profesionálních sportovců závislou prací? In: PICHRT, Jan (ed.). *Sport a (nejen) pracovní právo*. Praha: Wolters Kluwer, 2014, s. 71.

¹¹⁵ Příloha č. 1, čl. VII. odst. 1.

¹¹⁶ Tamtéž, čl. IX. odst. 5.

¹¹⁷ Tamtéž, čl. III. odst. 1.

mohou být pro účely posouzení výkonu činnosti profesionálního fotbalisty jako závislé práce považována za pracoviště, či jiná dohodnutá místa.¹¹⁸

Zbývá se popasovat s poslední a nutno přiznat zřejmě také nejproblematičtější podmínkou výkonu závislé práce - pracovní dobou. Hráčská smlouva v tomto případě opět neposkytuje uspokojivé informace, jelikož pracovní dobu hráčů nikterak neupravuje. Ve smlouvě se uvádí jen rámcově, že jsou hráči povinni se účastnit tréninků, soustředění a utkání klubu, přičemž se musí podřídit stanovenému časovému a organizačnímu režimu, a dodržovat denní rozpis povinností hráče podle klubem vydaných týdenních plánů činnosti. Nad to má hráč povinnost se v souvislosti se svou činností a na základě smlouvy zúčastňovat též společenských akcí klubu.¹¹⁹ V odborné literatuře se pak objevují názory, že jakkoliv se fotbalisté musí řídit výše uvedenými povinnostmi, dodržovat tréninkový plán nebo se dostavovat na zápasy ve stanovenou dobu, lze si jen stěží představit, že by se měl takovýto režim řídit podmínkami stanovenými pro pracovní dobu a dobu odpočinku dle ustanovení části čtvrté ZPr.¹²⁰ S tímto názorem se v zásadě musím ztotožnit, ale znovu opakuji následující. V této kapitole nezkoumám, zda výkon činnosti profesionálního sportovce plně vyhovuje režimu ZPr, ale snažím se dokázat, že výkon této činnosti naplňuje znaky závislé práce a podmínky, za kterých má být vykonávána. Proto se nebudu zabývat tím, jestli režim profesionálního fotbalisty vyhovuje ustanovením části čtvrté ZPr upravující pracovní dobu, ale zdali se vůbec dá hovořit o tom, že profesionální fotbalista nějakou pracovní dobu má.

Pro bližší představu o tom, jak vypadá standardní týden profesionálního ligového fotbalisty, jsem podnikl krátký ryze neformální individuální rozhovor s jedním ze svých přátel reprezentujících profesionální druholigový ligový klub a požádal jsem jej, aby mi popsal, jak zhruba probíhá jeho „pracovní“ týden. Dle jeho slov pak vypadá týden v lize následovně. Hráči začínají pondělním odpoledním tréninkem, přičemž sraz je vždy zpravidla hodinu předem. Samotný trénink trvá přibližně dvě hodiny, avšak po něm následuje ještě posilovna a regenerace (včetně sauny), což zabere rovněž minimálně další hodinu a půl. Celkově tedy zhruba čtyři a půl hodiny. V úterý následuje dvoufázový trénink, jehož první fáze začíná v posilovně v devět hodin dopoledne a trvá přibližně hodinu a půl. Následuje společný oběd, poobědová pauza a již o půl jedné začíná příprava na druhou fázi. Druhý trénink na hřišti trvá rovněž asi hodinu a půl, přičemž opět následuje regenerace. Hráči končí kolem půl čtvrté.

¹¹⁸ BĚLINA, Tomáš. Jsou právní vztahy profesionálních sportovců závislou prací? In: PICHRT, Jan (ed.). *Sport a (nejen) pracovní právo*. Praha: Wolters Kluwer, 2014, s. 70.

¹¹⁹ Příloha č. 1, čl. III. odst. 1.

¹²⁰ BĚLINA, Tomáš. Jsou právní vztahy profesionálních sportovců závislou prací? In: PICHRT, Jan (ed.). *Sport a (nejen) pracovní právo*. Praha: Wolters Kluwer, 2014, s. 70.

Druhý den tak vykonávají svou činnost přibližně sedm a půl hodiny.

Středa a čtvrtek probíhají obdobně. Hráči mají sraz rovněž již v dopoledních hodinách, následuje taktický rozbor u videa a přibližně dvouhodinový trénink. Oba dny jsou samozřejmě opět zakončeny posilovnou a regenerací, avšak již na bázi větší dobrovolnosti. I tak stráví tyto dny hráči na stadionu asi pět hodin. Pátek je již volnější, hráči absolvují jen lehčí předzápasový technicko-taktický trénink bez posilovny a zpravidla i bez delší regenerace. Celý tento proces netrvá déle než tři a půl hodiny.

Od pondělí do pátku tak hráčům výkon jejich činnosti zabere při tomto režimu zhruba 25 a půl hodiny, nicméně pátkem fotbalový týden nekončí.

Vrchol týdne v podobě mistrovského utkání probíhá obvykle o víkendu, nejčastěji pak v sobotu. Zde hraje z hlediska „délky pracovní doby“ zásadní roli, zda tým k utkání nastoupí na svém domácím stadionu, nebo musí za soupeřem cestovat. Jestliže se hraje v domácím prostředí, celý zápasový program trvá všehovšudy čtyři a půl hodiny. V případě, že tým hostuje na hřišti protivníka, může celý proces trvat v závislosti na vzdálenosti soupeře zhruba deset hodin. V krajních případech musí klub za vzdálenějšími soupeři cestovat již den předem, což se pochopitelně významně promítne do celkové doby výkonu činnosti a v těchto situacích může víkendový program hráči zabrat klidně až 27 hodin, a to v ideálním případě.

V tomto případě lze namítat, že hráč nevykonává svou činnost po dobu celých 27 hodin, jelikož během této doby tráví spoustu času pouhým cestováním, odpočinkem či dokonce spánkem. Domnívám se však, že opak je pravdou. Samotný ZPr definuje pracovní dobu jako *dobu, v níž je zaměstnanec povinen vykonávat pro zaměstnavatele práci, a dobu, v níž je zaměstnanec na pracovišti připraven k výkonu práce podle pokynů zaměstnavatele.*¹²¹ A jak jsem již uvedl k předchozímu bodu, profesionální fotbalisté jsou povinni vykonávat svou činnost na klubem určených sportovištích a dalších místech, přičemž všechna tato místa mohou být pro účely posouzení výkonu jeho činnosti jako závislé práce považována za pracoviště. Profesionální fotbalista tak vykonává svou činnost během výjezdu na venkovní zápasy i po dobu odpočinku či spánku, jelikož i v těchto chvílích je na pracovišti připraven k výkonu práce podle pokynů zaměstnavatele – klubu.

Po nastínění tří odlišných situací v závislosti na tom, kde a za jakých okolností se hraje mistrovské utkání, lze na základě informací poskytnutých během rozhovoru uvést, že fotbalisté v průměrném druholigovém týmu stráví týdně výkonem své činnosti odhadem 30 hodin, jestliže se mistrovské utkání odehraje na domácím hřišti. Pokud musí tým za soupeřem

¹²¹ Zákon č. 262/2006 Sb. zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů, § 78 odst. 1 písm. a).

cestovat, vykonávají hráči svou činnost průměrně 35 a půl hodiny týdně, a když se klub rozhodne vycestovat na utkání již den předem, může celkový čas strávený výkonem činnosti činit až 52 hodin. Nutno ještě podotknout, že takto může vypadat režim průměrného druholigového týmu, potažmo týmu z první ligy, který nemá „pohárové“ ambice a neúčastní se žádné z evropských soutěží. Program týmů ze špičky nejvyšší soutěže zápolících také na poli evropských pohárů bude o to bohatější a (časově) náročnější.

Lze tedy uzavřít, že byť je na první pohled zřejmé, že „pracovní doba“ profesionálního fotbalisty neodpovídá všem podmínkám ZPr, včetně délky stanovené týdenní pracovní doby činící 40 hodin,¹²² je také možno říci, že doba, po kterou profesionální fotbalista vykonává pro jeho klub svou činnost, se určitě nepříčí definici pracovní doby dle ZPr.¹²³ Je tedy zřejmé, že profesionální fotbalisté mají pracovní dobu, byť nutně ne pevně stanovenou. A vzhledem k tomu, že zákon u určitých zaměstnání počítá s možností odlišné úpravy délky pracovní doby,¹²⁴ mé závěry nezmění právě ani její neodpovídající délka.

¹²² Zákon č. 262/2006 Sb. zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů, § 79 odst. 1.

¹²³ Tamtéž, § 78 odst. 1 písm. a).

¹²⁴ Tamtéž, § 100.

3. Profesionální fotbalista jako osoba samostatně výdělečně činná

V předchozí kapitole jsem se věnoval prvnímu pohledu na vztah mezi profesionálním fotbalovým hráčem a jeho klubem, který náš právní řád připouští. Zkoumal jsem, zda výkon činnosti profesionálního fotbalisty naplňuje znaky závislé práce a dalo by se tak o profesionálním fotbalistovi mluvit jako o potenciálním zaměstnanci klubu. Nyní bych se již rád věnoval v praxi nejužívanějšímu přístupu, ke kterému se takřka bezvýhradně hráči a kluby při podpisu smlouvy uchylují. Jedná se o model, který spočívá v uzavření inominátní smlouvy dle § 1746 odst. 2 OZ, přičemž profesionální fotbalista zde vystupuje v pozici osoby samostatně výdělečně činné¹²⁵, tedy jako podnikatel.

V návaznosti na závěry učiněné v předchozí kapitole se dle mého uzavřením takovéto smlouvy jedná o výkon nelegální práce a strany se tak dopouští tzv. švarcsystému, nicméně vzhledem k absenci právní úpravy a finanční výhodnosti tohoto postupu mě jednání stran nijak zvlášť nepřekvapuje. Pokud by totiž hráči byli skutečně zaměstnanci klubu, pak by se výše jejich příjmů (v důsledku plateb do systému sociálního zabezpečení a daňových odvodů), které od klubu inkasují jako osoby samostatně výdělečně činné, snížily o desítky procent. Respektive v případě „dorovnání“ aktuálních výší těchto odměn ze strany klubů, jakožto případných zaměstnavatelů, by klubům vzrostly náklady na mzdy hráčů zhruba o 30 %.¹²⁶ Proto není divu, že ze strany těchto subjektů zřejmě velký tlak na změnu stávajícího (protiprávního) stavu vyvíjen nebude. Cílem této kapitoly tedy bude v rámci zachování kontinuity podrobit analýze činnost profesionálního fotbalisty z pohledu naplnění znaků podnikání dle OZ, přičemž budu usilovat o potvrzení závěrů předchozí kapitoly a budu se snažit poukázat na faktickou protiprávnost tohoto stavu.

Pojem osoba samostatně výdělečně činná, zkráceně OSVČ, je v běžné řeči velice často užívaný, nicméně s jeho definováním to tak prosté není. Dalo by se jednoduše říci, že OSVČ je fyzická osoba, která podniká či provozuje jinou samostatnou výdělečnou činnost. Legální definice je pak obsažena v zákoně č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů. V § 9 tohoto zákona se uvádí, že za OSVČ se pro účely pojištění považuje *osoba, která ukončila povinnou školní docházku, dosáhla věku aspoň 15 let a vykonává samostatnou výdělečnou činnost, nebo spolupracuje při výkonu samostatné výdělečné činnosti, za podmínek*

¹²⁵ Příloha č. 1, čl. I. odst. 1.

¹²⁶ PICHRT, Jan. Profesionální sportovec zaměstnancem? In: PICHRT, Jan (ed.). *Sport a (nejen) pracovní právo*. Praha: Wolters Kluwer, 2014, s. 16.

stanovených tímto zákonem.¹²⁷

Výkonem samostatné výdělečné činnosti se poté mimo jiné rozumí *provozování živnosti na základě oprávnění provozovat živnost podle zvláštního zákona a výkon činností vykonávaných vlastním jménem a na vlastní odpovědnost za účelem dosažení příjmu pokud se příjmy dosažené výkonem těchto činností považují podle zákona o daních z příjmů za příjmy ze samostatné činnosti.*¹²⁸ Samotný zákon o důchodovém pojištění zde tak v rámci definice odkazuje na další dva relevantní prameny, které pomohou přiblížit danou problematiku. Těmito prameny jsou zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů a zákon č. 455/1991 Sb., zákon o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Problematika zdanění příjmů z činnosti profesionálních fotbalistů je v případě, že hráč vykonává svou činnost v postavení OSVČ, velice důležitá, jelikož mu DPřij nabízí dvě možnosti, jak postupovat a do nichž lze tyto příjmy zařadit. Příjmy ze samostatné činnosti, mezi něž jsou řazeny tedy i příjmy profesionálních fotbalistů, mohou tvořit jednak příjmy ze živnostenského podnikání¹²⁹ a ve druhém případě také příjmy z výkonu nezávislého povolání.¹³⁰ Na základě této duality pak dochází ke sporům se správcem daně.¹³¹ Nesoulad nastává kvůli odlišné výši paušálně uplatnitelných nákladů. V případě příjmů z provozování živnosti může hráč uplatnit výdaje ve výši až 60 % z těchto příjmů, což je pro něj příznivější.¹³² Na druhou stranu, jednalo-li by se o příjmy z výkonu nezávislého povolání, činí výdajový paušál pouze 40 % z těchto příjmů.¹³³

Tento dvojí přístup, a tudíž i ponechání možnosti volby, vyplývá také z judikatury NSS. Dle této lze profesionální fotbalisty i kvůli absenci legální definice toho, co se rozumí nezávislým povoláním, považovat jednak za nezávislé povolání ve smyslu DPřij.¹³⁴ Avšak v jiném svém rozhodnutí NSS konstatoval, že: „*Nejvyšší správní soud je toho názoru, že pokud je s ohledem na nejasnost právní úpravy v zásadě možné vykonávat samostatnou činnost profesionálního sportovce dle § 7 zákona o daních z příjmů buďto jako živnostenské podnikání, nebo jako nezávislé povolání, nelze za daného právního stavu daňový subjekt nutit, aby zvolil ten způsob, který je vhodnější z hlediska fiskálních zájmů státu. Pokud stěžovatel vykonával činnost profesionálního fotbalového hráče jako živnost na základě příslušného živnostenského oprávnění, příjmy z této činnosti představují příjmy ze živnosti dle § 7*

¹²⁷ Zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů, § 9 odst. 2.

¹²⁸ Tamtéž, § 9 odst. 3.

¹²⁹ Zákon č. 586/1992 Sb. o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, § 7 odst. 1 písm. b).

¹³⁰ Tamtéž, § 7 odst. 2 písm. c).

¹³¹ Např. Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 1. srpna 2012, sp. zn. 2 Afs 22/2012.

¹³² Zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, § 7 odst. 7 písm. b).

¹³³ Tamtéž, § 7 odst. 7 písm. d).

¹³⁴ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. září 2011, sp. zn. 8 Afs 56/2010, bod 24.

odst. 1 písm. b) zákona o daních z příjmů.¹³⁵

NSS tedy uvádí, že byť jednotlivé znaky živnosti nejsou v případě profesionálního fotbalového hráče naplněny v „čisté“ podobě, právní úprava jednoznačně stanoví, že obsahem náplně činnosti „*Provozování tělovýchovných zařízení a organizování sportovní činnosti*“ je mimo jiné též činnost výkonných sportovců, aniž by výslovně odlišovala činnost v individuálním a kolektivním sportu.¹³⁶ Proto lze tyto závěry jistě vztáhnout i na profesionální fotbalisty, kteří nesmí být nuceni volit způsob, který je pro ně méně výhodný.

Na základě výše uvedeného lze tedy poznamenat, že vzhledem k finanční výhodnosti vykonává drtivá většina¹³⁷ profesionálních fotbalistů svou činnost jako OSVČ na základě živnostenského oprávnění. Proto je na čase si tento právní režim přiblížit a specifikovat, čímž se plynule dostanu také k oněm znakům podnikatelské činnosti.

Živností je *soustavná činnost provozovaná samostatně, vlastním jménem, na vlastní odpovědnost, za účelem dosažení zisku a za podmínek stanovených tímto zákonem.*¹³⁸ Vzhledem k tomu, že činnost profesionálního fotbalisty lze podřadit jen pod živnost volnou, u které není jako podmínka provozování živnosti stanovena odborná způsobilost,¹³⁹ jsou těmito podmínkami jen plná svéprávnost a bezúhonnost.¹⁴⁰ Pro zařazení činnosti profesionálního fotbalisty pod některou z konkrétních živností je potřeba nahlédnout do Přílohy č. 4 ŽivZ, která uvádí výčet živností volných. Činnost profesionálního fotbalisty lze pak podřadit pod „*Provozování tělovýchovných a sportovních zařízení a organizování sportovní činnosti*“,¹⁴¹ jak ostatně uvádí i NSS. ŽivZ je pak prováděn podzákoným právním předpisem, který konkretizuje obsahové náplně jednotlivých živností.¹⁴² Z Přílohy č. 4 tohoto nařízení vlády je patrné, že pod výše zmíněnou živnost lze podřadit i „*Činnost výkonných sportovců, případně rozhodčích, provozovaná samostatně a za účelem dosažení zisku.*“¹⁴³ Máme zde tedy výslovně připuštěnu možnost vykonávat činnost profesionálního fotbalisty jako živnost volnou, bez ohledu na to, že jednotlivé znaky živnosti nejsou v případě profesionálního fotbalového hráče naplněny v „čisté“ podobě.¹⁴⁴

V tuto chvíli se tedy konečně dostávám ke zkoumání naplnění znaků podnikání dle

¹³⁵ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. července 2017 sp. zn. 6 Afs 278/2016, bod 35.

¹³⁶ Tamtéž, bod 33.

¹³⁷ Netroufám si zde tvrdit, že naprosto každý profesionální fotbalista vykonává svou činnost jako OSVČ, byť je to dle mého velice pravděpodobné.

¹³⁸ Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů., § 2.

¹³⁹ Tamtéž, § 19 písm. c).

¹⁴⁰ Tamtéž, § 6 odst. 1.

¹⁴¹ Tamtéž, příloha č. 4, bod 74.

¹⁴² Nařízení vlády č. 278/2008 Sb., o obsahových náplních jednotlivých živností, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁴³ Tamtéž, příloha č. 4, bod 74.

¹⁴⁴ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. července 2017 sp. zn. 6 Afs 278/2016, bod 33.

OZ ze strany profesionálního fotbalového hráče. Krátce se budu věnovat každému jednotlivému znaku uvedenému v § 420 OZ, přičemž se budu snažit navázat na závěry NSS z výše uvedeného rozhodnutí. NSS ve svém rozhodnutí vycházel z definice živnosti dle § 2 ŽivZ, kdežto já budu pro její obecnost vycházet z definice podnikatele dle § 420 OZ. Tato skutečnost by však neměla činit problémy, jelikož bez delšího zkoumání obou definic dospějeme k závěru, že vykazují v zásadě obdobné znaky. Navíc i přes to, že jsem tvrdil, že se u profesionálních fotbalistů kvůli daňové výhodnosti jedná zpravidla o výkon činnosti na základě živnostenského oprávnění, nemusí tomu tak být vždy, jelikož se může jednat i o výkon nezávislého povolání. Tedy i proto budu vycházet z obecnější definice dle OZ.

Dle § 420 OZ je považován se zřetelem k této činnosti za podnikatele ten, *kdo samostatně vykonává na vlastní účet a odpovědnost výdělečnou činnost živnostenským nebo obdobným způsobem se záměrem činit tak soustavně za účelem dosažení zisku*.¹⁴⁵ Ustanovení § 420 OZ tedy vymezuje základní znaky podnikání, tj. samostatnost, výkon výdělečné činnosti na vlastní účet a na vlastní odpovědnost (na vlastní podnikatelské riziko), za účelem dosažení zisku, soustavnost, a její výkon živnostenským nebo jiným obdobným způsobem. Uvedené znaky musejí být navíc splněny kumulativně.¹⁴⁶

3.1. Samostatnost

K samostatnosti výkonu své činnosti by se dalo říci, že podnikatel vykonává výdělečnou činnost podle své vlastní úvahy. V mezích práva tedy sám rozhoduje o tom, jaké výrobky bude vyrábět, jaké služby bude poskytovat, za jakou cenu je bude prodávat, nabízet, apod.¹⁴⁷ Na první pohled tedy vidíme, že se jedná o jakýsi protipól k činnosti vykonávané v rámci závislého postavení, konkrétně ke znakům nadřízenosti zaměstnavatele a podřízenosti zaměstnance, a rovněž vázanosti pokyny zaměstnavatele.¹⁴⁸ O naplnění tohoto znaku tak nemůže být řeč.

Hráč se podpisem smlouvy zavazuje zúčastňovat se tréninků, soustředění a utkání klubu, dodržovat pokyny trenérů a členů organizačního týmu, dodržovat veškeré pokyny a vnitřní předpisy klubu.¹⁴⁹ Jak jsem již uvedl v předchozí kapitole, hráč je jednoznačně

¹⁴⁵ Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, § 420 odst. 1.

¹⁴⁶ LASÁK, Jan. In: LAVICKÝ, Petr a kol. *Občanský zákoník I. Obecná část (§ 1–654)*. 2. vydání. Praha: C.H. Beck, 2022, 1318 s.

¹⁴⁷ Tamtéž, 1318 s.

¹⁴⁸ EICHLEROVÁ, Kateřina. Profesionální sportovec podnikatel? In: PICHRT, Jan (ed.). *Sport a (nejen) pracovní právo*. Praha: Wolters Kluwer, 2014, s. 61.

¹⁴⁹ Příloha č. 1, čl. II. odst. 1.

v závislém postavení ve vztahu ke klubu, a provozování kolektivního sportu, kde je klíčová souhra a týmovost, dle své vlastní úvahy, je během působení v klubu nemyslitelné.

3.2. Výkon činnosti na vlastní účet a odpovědnost

Následující znak navazuje na předchozí a je s ním úzce provázán.¹⁵⁰ I zde by se dalo říci, že tento znak stojí v opozici vůči podmínce výkonu závislé práce na náklady a odpovědnost zaměstnavatele, a proto ani tato podmínka nemůže být splněna, byť je zde situace o něco složitější. Pro začátek lze vycházet z rozhodnutí NSS, který uvádí, že: „*Fotbalová jedenáctka jistě není sborem jedenácti sólistů podnikajících nezávisle, vlastním jménem a na vlastní odpovědnost, ale vždy je týmem vystupujícím jednotně pod jedním pevně stanoveným jménem, s jednotným dresem, jednotnou reklamou.*“¹⁵¹ V návaznosti na předchozí kapitolu jen doplním, že je to právě klub, který je odpovědný za výsledky v soutěžích a úspěchy i případné neúspěchy jdou za ním. Je to klub, který jde „s kůží na trh“, riskuje sestup do nižší soutěže, vypadnutí z pohárů a s tímto ruku v ruce jdoucí odliv sponzorů, fanoušků a pochopitelně také financí. Je to tedy klub, který nese podnikatelské riziko.¹⁵²

Není to však tak, že by hráč nenesl vůbec žádnou odpovědnost. Hráč je především odpovědný za dodržování svých povinností plynoucích ze smlouvy, což může vést k finančním postihům¹⁵³ a v krajních případech až k rozvázání smlouvy.¹⁵⁴ Proto bych nechtěl hráčovu odpovědnost ani bagatelizovat, ani opomenout, ale dozajista zde nemluvíme o onom podnikatelském riziku.

O nákladech pak není třeba dlouze polemizovat, jelikož tato povinnost plyne klubu ze samotné smlouvy.¹⁵⁵ Hráč tak svou činnost na své náklady určitě neprovozuje.

3.3. Účel dosažení zisku

O naplnění tohoto znaku naopak nemůže být pochyb. Profesionální fotbalista vykonává svou činnost jednoznačně za účelem dosažení zisku. Závazek sportovce vykonávat sportovní činnost jako hlavní formu výdělečné činnosti a základní zdroj příjmu v družstvu druhé smluvní strany, jež se zavazuje za uvedený výkon hradit sjednanou úplatu, je vůbec tím

¹⁵⁰ EICHLEROVÁ, Kateřina. Profesionální sportovec podnikatel? In: PICHRT, Jan (ed.). *Sport a (nejen) pracovní právo*. Praha: Wolters Kluwer, 2014, s. 61.

¹⁵¹ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. ledna 2014, sp. zn. 1 Afs 73/2011, bod 37

¹⁵² LASÁK, Jan. In: LAVICKÝ, Petr a kol. *Občanský zákoník I. Obecná část (§ 1–654)*. 2. vydání. Praha: C.H. Beck, 2022, 1318 s.

¹⁵³ Příloha č. 1, čl. VII. odst. 1.

¹⁵⁴ Tamtéž, čl. IX. odst. 4 a 5.

¹⁵⁵ Tamtéž, čl. V. odst. 1.

primárním závazkem.¹⁵⁶ Výše uvedené vyplývá i ze základních ustanovení samotné profesionální smlouvy. Závazek klubu platit hráči za jeho činnost dohodnutou odměnu je dokonce jejím předmětem.¹⁵⁷

3.4. Soustavnost

V jednom ze svých rozhodnutí NS uvádí, že „soustavnost není totožná s nepřetržitostí a trvalostí, a že podnikáním je i činnost provozovaná v určitých, byť nepravidelných intervalech.“¹⁵⁸ Má-li tudíž podnikatel záměr provozovat výdělečnou činnost soustavně, tedy trvale, nepřetržitě, ale i nepravidelně, splňuje stanovenou podmínku, byť by mu třeba určité okolnosti bránily v tom, aby svou výdělečnou činnost skutečně soustavně provozoval.¹⁵⁹

Lze si například představit situaci, že se hráč zraní a nebude tak moci trénovat, účastnit se utkání a dostát ani dalším svým povinnostem. U hráče je tedy dána překážka, kvůli které nemůže svou činnost vykonávat nepřetržitě, což zapříčiní její výkon v nepravidelných intervalech, nicméně to nemá vliv na posouzení soustavnosti jeho činnosti, pokud je u něj dán alespoň záměr provozovat tuto činnost soustavně. Tedy i když hráč fakticky svou činnost v určitém období nevykonává, nebude to mít na splnění této podmínky vliv.

Pakliže je hráč zdravý a plní si řádně veškeré své povinnosti včetně těch, které zasahují do jeho soukromého života, řeč je například o povinnosti hráče dbát o své zdraví a fyzickou kondici, dodržovat zásady denního režimu profesionálního sportovce, správné výživy a životosprávy, hygieny, regenerace a rehabilitace,¹⁶⁰ je činnost profesionálního fotbalisty vzorovým příkladem soustavného výkonu činnosti.

3.5. Výkon činnosti živnostenským nebo obdobným způsobem

Poslední podmínkou výkonu podnikatelské činnosti je její výkon živnostenským nebo obdobným způsobem. K první části lze jednoduše říci, že výkon podnikatelské činnosti živnostenským způsobem se vztahuje na podnikatelskou činnost, která je z hlediska své povahy živností ve smyslu živnostenského zákona.¹⁶¹ Navážu-li zde na to, co jsem již uvedl výše, bylo by nyní jednoduché generalizovat, uzavřít s tím, že profesionální fotbalisté svou

¹⁵⁶ KUČERA, Vít. Specifické smluvní vztahy ve sportovním právu. In: KUKLÍK, Jan (ed.). *Sportovní právo*. Praha: Auditorium, 2012, s.146.

¹⁵⁷ Příloha č. 1, čl. I., odst. 3 a čl. II., odst. 1.

¹⁵⁸ Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 22. dubna 2008, sp. zn. 22 Cdo 679/2007.

¹⁵⁹ LASÁK, Jan. In: LAVICKÝ, Petr a kol. *Občanský zákoník I. Obecná část (§ 1–654)*. 2. vydání. Praha: C.H. Beck, 2022, 1320 s.

¹⁶⁰ Příloha č. 1, čl. II., odst. 1

¹⁶¹ LASÁK, Jan. In: LAVICKÝ, Petr a kol. *Občanský zákoník I. Obecná část (§ 1–654)*. 2. vydání. Praha: C.H. Beck, 2022, 1319 s.

činnost z důvodu daňové výhodnosti vykonávají jako OSVČ právě na základě živnostenského oprávnění a konstatovat, že je tato podmínka splněna. Nicméně byt' toto tvrzení dle mého není daleko od pravdy, pro úplnost bych se rád věnoval také druhé části této podmínky, jelikož tomu tak nemusí být vždy a se může optikou DPřij jednat také o výkon nezávislého povolání.

Způsob výdělečné činnosti obdobný živnostenskému způsobu by pak měl zahrnovat především činnosti vyloučené ze ŽivZ, a to včetně svobodných povolání (například podnikání na základě zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii, ve znění pozdějších předpisů)¹⁶² a zřejmě také zmiňovaných nezávislých povolání, jejichž obsahové vymezení je poněkud problematické, jelikož právní předpisy neobsahují legální definici toho, co se rozumí nezávislým povoláním.¹⁶³ Jak uvádí NSS: „*Vychází se proto podpůrně z § 22 odst. 1 písm. f), kde se uvádí v souvislosti s daňovými nerezidenty nezávislá činnost. Při vědomí, že některé z tam uvedených činností je třeba považovat za podnikání podle jiných právních předpisů podle § 7 odst. 1 písm. c) (architekt, lékař, inženýr, právník), lze za nezávislá povolání považovat např. výkonné umělce, sportovce, jejich trenéry, rozhodčí, umělce apod.*“¹⁶⁴ Pokud se tedy najde profesionální fotbalista, který nevykonává svou činnost živnostenským způsobem, jistě ji vzhledem k výše uvedenému vykonává „způsobem obdobným“ jako nezávislé povolání.

Byt' by tato podmínka mohla na první pohled evokovat, že k naplnění definice podnikání je zapotřebí určitého podnikatelského oprávnění, není tomu tak. Důvodová zpráva výslovně uvádí, že dovolenost již nadále není kritériem pro vymezení, kdo je podnikatelem.¹⁶⁵ Podnikání tedy není vázáno na dovolenost, tj. na to, že ten, kdo podniká má k tomu příslušné podnikatelské oprávnění či jiné veřejnoprávní oprávnění, je-li vyžadováno.¹⁶⁶

Obecně lze tedy uzavřít, že je poslední podmínka podnikání splněna, avšak v odborné literatuře se objevuje i názor, který právě kvůli absenci veřejnoprávního povolení nahlíží na celou problematiku výkonu činnosti živnostenským nebo obdobným způsobem odlišně a tento přístup pak ovlivňuje i samotné závěry.¹⁶⁷ Nicméně tato skutečnost nemění nic na celkovém závěru, že činnost profesionálního fotbalisty nenaplnuje všechny znaky podnikání dle § 420 OZ, a že profesionální hráčské smlouvy uzavírány jako inominátní smlouvy dle

¹⁶² Tamtéž.

¹⁶³ PELC, Vladimír. In: PELC, Vladimír. *Daně z příjmů*. Praha: C.H. Beck, 2021, 123 s.

¹⁶⁴ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. září 2011, sp. zn. 8 Afs 56/2010, bod 24.

¹⁶⁵ ELIÁŠ, Karel a kol. *Nový občanský zákoník s aktualizovanou důvodovou zprávou a rejstříkem*. Ostrava: Sagit, 2012, s. 2.

¹⁶⁶ EICHLEROVÁ, Kateřina. Profesionální sportovec podnikatel? In: PICHRT, Jan (ed.). *Sport a (nejen) pracovní právo*. Praha: Wolters Kluwer, 2014, s. 61–62.

¹⁶⁷ Tamtéž, s. 62–63.

§ 1746 odst. 2 OZ, ve kterých fotbalisté vystupují jako OSVČ, neodrážejí a nerespektují skutečný (faktický) stav.

4. Srovnání se zahraniční právní úpravou

Vzhledem k absenci legislativní úpravy vztahů mezi profesionálními fotbalovými hráči a jejich kluby, respektive vzhledem k absenci úpravy postavení sportovců vůbec, je jistě žádoucí nahlédnout, jak je tato problematika řešena za hranicemi našeho státu. A vzhledem k tomu, že Česká republika je svým přístupem k úpravě sportovněprávních vztahů mezi evropskými státy spíše raritou,¹⁶⁸ nebude o inspiraci v zahraničí nouze.¹⁶⁹ Vedle České republiky totiž převažuje forma výkonu profesionálních fotbalistů v postavení OSVČ už jen v několika málo státech.¹⁷⁰ Není tedy nic výjimečného, že sportovci v okolních státech běžně vystupují jako zaměstnanci.

Pro srovnání se v následujících kapitolách budu věnovat dvěma následujícím státům – Slovensku a Francii. Oba státy totiž volí odlišné přístupy a jejich sportovněprávní úprava si prošla rozdílným vývojem. Slovensko je nám nejen svou polohou, historickým vývojem a jazykem velice blízké, donedávna navíc byla jeho úprava (potažmo praxe) týkající se vztahů profesionálních sportovců velice podobná. Situace se markantně změnila až po roce 2016, kdy vstoupil v účinnost zákon č. 440/2015 Z. z., o športe a o zmene a doplnení niektorých zákonov.¹⁷¹ Oproti tomu ve Francii je tato problematika upravena komplexně a dostatečně široce, navíc podpořena řadou soudních rozhodnutí.¹⁷² A ačkoli je pro Slovensko typický tzv. skandinávský model fungování,¹⁷³ kdežto pro Francii je naopak charakteristická participace a intervence státu,¹⁷⁴ myslím si, že i přes vzájemnou odlišnost, by nám obě tyto právní úpravy mohly být do budoucna inspirací.

¹⁶⁸ ČORBA, Jozef. Právne postavenie profesionálneho športovca a jeho vplyv na niektoré právne vzťahy. In: PICHRT, Jan. (ed.). *Sport a (nejen) pracovní právo*. Praha: Wolters Kluwer, 2014, s. 181.

¹⁶⁹ JURKA, Helena. *Právní úprava profesionálního sportu v České republice a zahraničí*. Praha: Wolters Kluwer, 2018, 14 s.

¹⁷⁰ MÁDL, Luděk. *Fotbalisté nejsou zaměstnanci. Proto za ně nemohou vyjednávat odbory* [online]. seznamzpravy.cz, 29. dubna. 2020 [cit. 4. března 2022]. Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/fotbaliste-nejsou-zamestnanci-proti-za-ne-nemohou-vyjednavat-odbory-102921>; ANDRISÁK, Daniel. *Fotbalisté jako OSVČ. V Česku realita, v cizině nevidaná věc* [online]. seznamzpravy.cz, 14. února. 2021 [cit. 6. března 2022]. Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/fotbaliste-jako-osvc-v-cesku-realita-v-cizine-nevidana-vec-142234>.

¹⁷¹ Zákon č. 440/2015 Z. z., o športe a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

¹⁷² HORÁKOVÁ, Jitka. Právní úprava vztahující se na výkon činnosti profesionálních sportovců ve Francii. In: PICHRT, Jan. (ed.). *Sport a (nejen) pracovní právo*. Praha: Wolters Kluwer, 2014, s. 107–108.

¹⁷³ Tzv. skandinávský model fungování spočívá v tom, že sport náleží do nevládního sektoru, a svoboda a nezávislost sportovních federací je zaručena. Zásah státu je možný jen v omezené míře a sport je zde nezávislým a samostatným sektorem. (JURKA, Helena. *Právní úprava profesionálního sportu v České republice a zahraničí*. Praha: Wolters Kluwer, 2018, 10 s.)

¹⁷⁴ Tamtéž, 8 s.

4.1. Slovensko

Slovenská právní úprava je pro komparaci ideální z mnoha důvodů. Především však proto, že až do přijetí již zmiňovaného zákona o športe byla sportovněprávní praxe na území Slovenské republiky obdobná jako u nás, jelikož profesionální sportovci měli také téměř výhradně postavení OSVČ, a to i ve sportech, kde šlo zjevně o výkon závislé práce.¹⁷⁵

Cesta k přijetí revolučního zákona o športe však byla poměrně trnitá, neboť od prvního záměru předpokládajícího komplexní úpravu sportovní problematiky trvala přes 10 let. Prvním takovýmto záměrem byl legislativní záměr zákona o športe z roku 2004, který počítal s ucelenou pracovněprávní úpravou, včetně úpravy právního postavení profesionálních sportovců. Na základě tohoto záměru byl vypracován také návrh zákona o športe, který byl rovněž zařazen na jednání vlády, avšak k jeho projednání ani nedošlo.¹⁷⁶

Dalším návrhem počítajícím s přijetím komplexního zákona upravujícího mimo jiné právě vztahy vznikající v souvislosti se sportem a právní postavení profesionálních sportovců, byl návrh zákona o športe z roku 2007.¹⁷⁷ Ani tento návrh však nebyl přijat a veškeré snahy vyústily pouze v přijetí zákona č. 300/2008 Z. z., o organizácii a podpore športu a o zmene a doplnení niektorých zákonov, který na rozdíl od předchozích dvou návrhů neobsahoval komplexní úpravu sportovní problematiky, včetně postavení profesionálních sportovců. I kvůli přijetí tohoto zákona se proces přípravy komplexního zákona na pár let ocitl ve slepé uličce, nicméně v roce 2012 byl přijat návrh nového zákona o športe, který se již stal podkladem pro později přijatý a od 1. ledna 2016 účinný zákon o športe.¹⁷⁸

Přejdu-li k samotnému obsahu a předmětu úpravy tohoto zákona, ihned po nahlédnutí můžeme vidět, že se skutečně jedná o komplexní úpravu. Zákon upravuje sport, osoby ve sportu, právní vztahy v rámci sportovní činnosti, působnost orgánů veřejné moci v oblasti sportu a rovněž opatření proti negativním jevům ve sportu.¹⁷⁹ Zákon tedy definuje základní pojmy jako sport, či sportovní činnost, dále také některé osoby včetně sportovce nebo sportovní odborníky, mezi které jsou řazeni trenéři, instruktoři, funkcionáři či dopingoví komisaři. Zákon se věnuje také sportovním organizacím a klubům, včetně olympijského a paralympijského výboru. V neposlední řadě normuje také financování či vzdělávání v rámci

¹⁷⁵ GÁBRIŠ, Tomáš. Pracovněprávní status športovcov v projekte nového slovenského zákona o športě. In: PICHRT, Jan. (ed.). *Sport a (nejen) pracovní právo*. Praha: Wolters Kluwer, 2014, s. 129.

¹⁷⁶ KVOČÁKOVÁ, Lucia. Právne postavenie profesionálnych športovcov na Slovensku. In: PICHRT, Jan. (ed.). *Sport a (nejen) pracovní právo*. Praha: Wolters Kluwer, 2014, s. 160–162.

¹⁷⁷ Tamtéž, s. 162.

¹⁷⁸ Tamtéž, s. 163.

¹⁷⁹ Zákon č. 440/2015 Z. z., o športe a o zmene a doplnení niektorých zákonov, § 1.

sportu a zavádí několik správních deliktů a přestupků, na čemž je vidět i jeho přesah do veřejného práva. Na základě tohoto zákona se ve slovenském trestním zákoníku dokonce objevila skutková podstata trestného činu sportovní korupce.¹⁸⁰

Dále bych se již rád věnoval samotným profesionálním sportovcům a jejich postavení. V ustanovení § 4 se uvádí, že profesionální sportovec vykonává svou činnost na základě smlouvy o profesionálním výkonu sportu nebo jiné smlouvy, pokud vykonává sport pro sportovní organizaci, na základě pracovněprávního vztahu nebo obdobného pracovního vztahu podle zvláštního předpisu v rezortním sportovním středisku nebo jako osoba samostatně výdělečně činná.¹⁸¹ Nás však bude zajímat primárně první varianta, jelikož druhá možnost se týká například příslušníků Policejního sboru, či Slovenské informační služby a poslední se pak týká sportovců individuálních sportů.¹⁸²

Jestliže tedy profesionální sportovec vykonává svou činnost v rámci smluvního vztahu založeného smlouvou o profesionálním výkonu sportu, považuje se tento vztah za jiný pracovněprávní vztah, přičemž zákon o športe zde přímo odkazuje na znění § 1 odst. 3 slovenského zákoníku práce, který upravuje závislou práci.¹⁸³ I zde je tedy patrný význam závislé práce. Smlouvu o profesionálním výkonu sportu je pak možno uzavřít jen na dobu určitou, a to nejdéle na pět let, přičemž zákon zde uvádí, že na právní vztahy při výkonu sportovní činnosti na základě této smlouvy se přiměřeně vztahují i některá ustanovení zákoníku práce.¹⁸⁴ Mimo tyto, kdy zákon o športe počítá se subsidiárním užitím slovenského zákoníku práce, jsou další záležitosti a instituty, zpravidla pak ty, které by v praxi v případě podřazení profesionální sportovní činnosti pod režim zákoníku práce činily největší problémy, obsaženy přímo ve speciální úpravě zákona o športe.

Zákon o športe tak například upravuje vzájemná práva a povinnosti obou stran, tedy jak profesionálního sportovce, tak klubu.¹⁸⁵ Rovněž jsou zde upraveny i jisté předsmulovní vztahy. Klub je tak například oprávněn před podpisem smlouvy požadovat po hráči absolvování lékařské prohlídky a v souvislosti s tímto může klub požadovat i poskytnutí informací o jeho zdravotní způsobilosti nebo bezúhonnosti, včetně disciplinárních sankcí ze strany sportovní asociace. Klub naopak nesmí požadovat informace o hráčových rodinných poměrech či politické a náboženské příslušnosti. Hráč je pak povinen informovat klub o

¹⁸⁰ Tamtéž, Čl. III.

¹⁸¹ Zákon č. 440/2015 Z. z., o športe a o zmene a doplnení niektorých zákonov, § 4 odst. 3.

¹⁸² Důvodová zpráva k zákonu č. 440/2015 Z.z., o športe a o zmene a doplnení niektorých zákonov, §4.

¹⁸³ Zákon č. 440/2015 Z. z., o športe a o zmene a doplnení niektorých zákonov, § 46 odst. 1.

¹⁸⁴ Tamtéž, § 46 odst. 2 a 4.

¹⁸⁵ Tamtéž, § 32 a § 33.

skutečnostech, které by mu ve výkonu činnosti bránily.¹⁸⁶

V dalším ustanovení jsou pak stanoveny podstatné náležitosti smlouvy o profesionálním výkonu sportu. Smlouva musí obsahovat identifikaci stran, dobu trvání smlouvy, druh sportu, který má sportovec vykonávat, mzdu a mzdové podmínky, vyměření dovolené a způsob jejího čerpání, den začátku výkonu sportovní činnosti, den účinnosti smlouvy, a místo a datum podpisu.¹⁸⁷ Kromě těchto obligatorních náležitostí si mohou strany ujednat také například místo pravidelného výkonu sportovní činnosti pro účely poskytování cestovních náhrad, délku výpovědní doby nebo i sankce za porušení smluvních povinností.¹⁸⁸

Zákon o športe zakotvuje také tolik diskutovanou pracovní dobu a dobu odpočinku sportovců. Zákon k tomuto uvádí, že denní pracovní čas sportovce je časový úsek 24 po sobě následujících hodin, v rámci kterých je sportovec svému klubu pro výkon jeho činnosti k dispozici. Sportovec je pak v oněch 24 hodinách klubu k dispozici jen v určitých časových úsecích dohodnutých ve smlouvě o profesionálním výkonu sportu. Byť se tedy nejedná o podstatnou náležitost smlouvy, zákon o športe zde kvůli různorodosti konkrétních sportů vyjadřuje požadavek si časové úseky, v nichž bude sportovec svému klubu reálně k dispozici, ujednat ve smlouvě. Kromě pracovní doby zákon upravuje také sportovcovo právo na nepřetržitý odpočinek, který nesmí činit méně, než 6 hodin v rámci denního pracovního času. Nad to má být sportovci poskytnut jeden den nepřetržitého odpočinku za týden, případně dva dny odpočinku za dva týdny.¹⁸⁹

Dále velice oceňuji poměrně rozsáhlou úpravu způsobů ukončení profesionálního výkonu sportu. Smluvní vztah založený smlouvou o profesionálním výkonu sportu může zaniknout uplynutím doby, smrtí sportovce či jeho prohlášením za mrtvého nebo zánikem sportovní organizace, a jinak je možné jej ukončit dohodou, výpovědí obou stran nebo okamžitým skončením, ke kterému jsou rovněž oprávněny obě strany.¹⁹⁰ S těmito možnostmi ukončení smlouvy obecně počítá i ligová profesionální smlouva, která mi byla poskytnuta,¹⁹¹ avšak zákon šířeji upravuje možnosti sportovců vypovědět smlouvu, čímž jim poskytuje lepší postavení a vyšší ochranu. Zaujala mne především možnost hráče podat výpověď z důvodu jeho nízké herní vytiženosti.¹⁹² Zákon zakotvuje i další instituty, jako třeba dovolenou, která

¹⁸⁶ Tamtéž, § 34

¹⁸⁷ Tamtéž, § 35 odst. 3.

¹⁸⁸ Tamtéž, § 35 odst. 4.

¹⁸⁹ Tamtéž, § 37.

¹⁹⁰ Tamtéž, § 38.

¹⁹¹ Příloha č. 1 – čl. IX.

¹⁹² Zákon č. 440/2015 Z. z., o športe a o zmene a doplnení niektorých zákonov, § 40 odst. 5.

činí 20 dní za kalendářní rok,¹⁹³ nebo dočasné hostování, k jehož uskutečnění je zapotřebí s hráčem uzavřít písemnou dohodu.¹⁹⁴

Lze uzavřít tím, že tato kapitola se spíše než komparaci slovenské právní úpravy s tou českou, věnuje komparaci s profesionální hráčskou smlouvou, jelikož český právní řád odpovídající právní úpravu postrádá. Na druhou stranu je však potěšující, že profesionální hráčská smlouva stojí na podobných východiscích a obsahuje podobná práva a povinnosti stran jako slovenský zákon o športe. Slovenský zákonodárce tedy logicky následoval zažitou praxi a nevytvářel složité konstrukce, které by byly slovenskému sportovnímu (i právnímu) prostředí cizí, čímž tento legislativní počín našich sousedů velice kvitují.

4.2. Francie

Jak jsem již uvedl v samotném úvodu této kapitoly, francouzská právní úprava týkající se sportu a sportovněprávních vztahů je pojata komplexně a dostatečně, vyznačuje se propracovanou systematikou a vysokou právní jistotou subjektů, jelikož jsou právní úpravou postíženy veškeré aspekty sportovního práva.¹⁹⁵ A není se čemu divit, když první zákon zaobírající se touto problematikou pochází již z roku 1975.¹⁹⁶ Francouzská právní úprava si tak prošla dlouhým vývojem a je navíc podpořena i bohatou judikaturou.¹⁹⁷

Základní východiska a principy tohoto odvětví nalézáme ve francouzském občanském zákoníku¹⁹⁸ a rovněž ve francouzském zákoníku práce.¹⁹⁹ Speciálním právním předpisem je pak francouzský sportovní zákoník.²⁰⁰ Významnými prameny práva jsou také národní kolektivní smlouvy, z nichž nejvýznamnější je zřejmě Národní kolektivní smlouva o sportu. Existuje však mnoho speciálních kolektivních smluv dle sportovních odvětví, včetně Kolektivní smlouvy týkající se fotbalu.²⁰¹

Klíčové však je, že právní vztah mezi profesionálním sportovcem a příslušnou

¹⁹³ Tamtéž, § 44.

¹⁹⁴ Tamtéž, § 43.

¹⁹⁵ JURKA, Helena. *Právní úprava profesionálního sportu v České republice a zahraničí*. Praha: Wolters Kluwer, 2018, 14 s.

¹⁹⁶ KRÁLÍK, Michal. *Právo ve sportu*. Praha: C.H.Beck, 2001, 180 s.

¹⁹⁷ HOŘÁKOVÁ, Jitka. Právní úprava vztahující se na výkon činnosti profesionálních sportovců ve Francii. In: PICHRT, Jan. (ed.). *Sport a (nejen) pracovní právo*. Praha: Wolters Kluwer, 2014, s. 107.

¹⁹⁸ Le Code Civil, version consolidée au 1 janvier 2017. Dostupný z: <https://www.legifrance.gouv.fr/affichCode.do?cidTexte=LEGITEXT000006070721&dateTexte=20170216>.

¹⁹⁹ Le Code du Travail, version consolidée au 1 février 2017. Dostupný z: <https://www.legifrance.gouv.fr/affichCode.do?cidTexte=LEGITEXT000006072050&dateTexte=20170216>.

²⁰⁰ Le Code du Sport, version consolidée au 13 février 2017. Dostupný z: <https://www.legifrance.gouv.fr/affichCode.do?cidTexte=LEGITEXT000006071318&dateTexte=20170216>.

²⁰¹ HOŘÁKOVÁ, Jitka. Právní úprava vztahující se na výkon činnosti profesionálních sportovců ve Francii. In: PICHRT, Jan. (ed.). *Sport a (nejen) pracovní právo*. Praha: Wolters Kluwer, 2014, s. 107.

sportovní organizací vzniká na základě uzavření pracovní smlouvy, jedná se tedy o vztah pracovněprávní. Totéž platí například pro trenéry a další osoby angažující se v oblasti sportu.²⁰² Aby bylo možné vztah mezi profesionálním sportovcem a příslušnou sportovní organizací považovat za pracovněprávní, musí být splněny tři podmínky. Sportovec musí svou práci vykonávat osobně, musí mu být poskytována odměna a musí zde existovat vztah nadřízenosti nebo vztah podřízenosti, který by zaměstnavateli umožňoval řídit a kontrolovat zaměstnance. S obdobnými prvky počítá i náš zákoník práce, nicméně u nás se o pracovněprávní vztah mezi sportovcem a sportovní organizací nejedná.

Národní kolektivní smlouva o sportu stanoví, podobně jako slovenský zákon o športe, obligatorní náležitosti pracovních smluv. Z Národní kolektivní smlouvy o sportu rovněž vyplývá, že pracovní smlouvu je možno vzhledem k dočasné povaze sportovní činnosti uzavřít pouze na dobu určitou. Pracovní smlouvu je pak možno uzavřít na dobu tzv. sportovních období, přičemž maximální délka trvání jedné pracovní smlouvy nesmí přesáhnout pět sportovních období, což odpovídá délce šedesáti měsíců. Pracovní smlouvu na dobu určitou lze pak předčasně ukončit jen ve výjimečných případech, a to vzájemnou dohodou smluvních stran, v důsledku hrubého porušení povinnosti jedné ze stran, v případě zdravotní nezpůsobilosti sportovce či poměrně neobvykle též na základě vyšší moci.²⁰³

²⁰² Tamtéž, s. 107–108.

²⁰³ HOŘÁKOVÁ, Jitka. Právní úprava vztahující se na výkon činnosti profesionálních sportovců ve Francii. In: PICHRT, Jan. (ed.). *Sport a (nejen) pracovní právo*. Praha: Wolters Kluwer, 2014, s. 107–112.

Závěr

V této diplomové práci se věnuji právnímu postavení profesionálních fotbalových hráčů v právním řádu České republiky a především pak tomu, jakou právní úpravou by měl být regulován jejich vztah s klubem, za který nastupují. Český právní řád momentálně připouští několik možností, jak vztah mezi profesionálními fotbalisty a jejich kluby posuzovat. Buďto je možno na profesionální fotbalisty nahlížet jako na zaměstnance klubu, nebo jako na osoby samostatně výdělečně činné. I kvůli absenci relevantní legislativy a benevolenci soudů bylo hlavním cílem práce najít odpověď na otázku, zda výkon činnosti profesionálního fotbalového hráče naplňuje všechny definiční znaky závislé práce a zda je vykonávána rovněž za všech podmínek jejího výkonu dle ZPr, nebo zdali by činnost profesionálních fotbalistů měla být považována spíše za výkon samostatné výdělečné činnosti.

V návaznosti na odpovědi na tuto otázku jsem se rovněž pokusil zodpovědět, zda v rámci tohoto vztahu není naplněna skutková podstata nelegální práce, tedy zda strany svým jednáním neuplatňují zakázaný švarcsystém.

Než jsem se však mohl pustit do samotné analýzy činnosti profesionálních fotbalových hráčů, bylo zapotřebí přiblížit a pokusit se definovat některé důležité pojmy. V úvodní kapitole se proto věnuji nezbytnému pojmosloví. Zde jsem se kvůli absolutně nedostačující sportovněprávní úpravě, obsahující jen základní definici sportu bez jakýchkoliv specifik a variací, musel spoléhat především na „technické“ autonomní normy FAČR. I za jejich přispění se mi tedy nakonec, doufám zdárně, podařilo definovat všechny relevantní pojmy, včetně profesionálního sportu a profesionálního sportovce, u něhož lze uzavřít, že se jeho výkon od sportovce rekreačního liší s jistotou pouze v jednom zásadním bodě – odměně.

V následujících dvou kapitolách jsem se již naplno věnoval analýze výkonu činnosti profesionálních fotbalových hráčů. Nejdříve se ve druhé kapitole zabývám postavením profesionálního fotbalisty z pohledu pracovního práva. Ve dvou rozsáhlejších podkapitolách se postupně zabývám tím, zda výkon činnosti profesionálních fotbalistů naplňuje všechny znaky závislé práce a dále rovněž, zda je vykonávána také za všech podmínek jejího výkonu. Na základě poměrně podrobného rozboru všech aspektů činnosti profesionálních fotbalových hráčů, při kterém mi byla oporou především profesionální ligová smlouva, nemohu než dospět k závěru, že činnost profesionálního fotbalového hráče naplňuje všechny definiční znaky závislé práce a je rovněž vykonávána za všech podmínek jejího výkonu. Profesionální fotbalisté se dle mého skutečně nacházejí (ve vztahu ke klubům) v natolik závislém postavení, že jsou naplněny všechny znaky a podmínky předpokládané § 2 ZPr. Jsem si samozřejmě

vědom všech možných specifík a odlišností činnosti profesionálních fotbalistů, díky kterým tato činnost nebude plně vyhovovat celkovému režimu ZPr a může být dokonce v rozporu s některými jeho ustanoveními, nicméně jak uvádím již v úvodu této práce, to nebylo předmětem mého zkoumání. Předmětem mého zkoumání bylo pouze, zda výkon činnosti profesionálních fotbalistů naplňuje všechny atributy závislé práce, a tyto jsou dle mého naplněny. Vzhledem k výše uvedenému bych tedy rád uzavřel, že by dle mého bylo vhodné, aby profesionální fotbalisté do budoucna uzavírali své smlouvy s kluby jako smlouvy pracovněprávní.

Ve třetí kapitole, v níž se zabývám postavením profesionálního fotbalisty jakožto osoby samostatně výdělečně činné a zkoumám naplnění znaků podnikatelské činnosti, tudíž logicky docházím k závěru opačnému. Profesionální fotbalista nemůže naplňovat všechny znaky podnikání už jen proto, že některé znaky podnikatelské činnosti jsou *de facto* protiklady některých znaků závislé práce. Konkrétně se pak jedná o znak samostatnosti a výkonu činnosti na vlastní účet a odpovědnost. Tyto dva znaky činnost profesionálních fotbalistů, s ohledem na jejich závislé postavení ve vztahu ke klubům, nenaplňuje. Tedy i přes to, že se jedná o postavení, ve kterém se profesionální fotbalisté ve vztahu ke svým klubům ocitají v praxi vůbec nejčastěji, a to především díky finanční výhodnosti tohoto režimu, by dle mého jako osoby samostatně výdělečně činné vystupovat neměli. A to ani vzhledem k ustálené, a dle mého velice benevolentní, judikatuře nejvyšších soudů, která stojí za dovoleností tohoto přístupu a možností volby.

V souvislosti s poznatky předešlých kapitol bych se rád věnoval také druhé stanovené otázce, respektive odpovědi na ni. Na základě závěrů dvou předchozích kapitol mohu, doufám, konečně říci, že výkon činnosti profesionálního fotbalisty v barvách jeho klubu na základě podepsané inominátní smlouvy je jednoznačným příkladem tzv. švarcsystému. Kluby zde využívají mezery v zákoně, shovívavosti soudů a apatie zákonodárce, a kvůli úlevám na daních a sociálnímu a zdravotnímu pojištění, volí právě tento způsob spolupráce. Nemohu však říci, a ani to netvrdím, že se kluby (potažmo hráči) dopouštějí protiprávního jednání, jelikož jak již bylo mnohokrát zmíněno, právní úpravu těchto vztahů český právní řád postrádá, a proto ze strany klubů či hráčů nemůže dojít k jednání *contra legem*. Byť se tedy díky absenci odpovídající legislativy formálně nemůže jednat o porušení ustanovení upravujících nelegální práci, i když by se o protiprávní jednání (v souvislosti s mými závěry týkajícími se naplnění všech atributů závislé práce) dle mého jednat mělo, minimálně se takovéto jednání přičí smyslu a účelu těchto ustanovení.

Nehledě také na to, že stát ročně přichází o miliony na odvodech na daních, sociálním a zdravotním pojištění, se však toto vědomé přehlížení takového jednání podle mě přičítá také zásadě rovnosti. Byť se jednání klubů ani samotných hráčů nedivím, jelikož o peníze jde vždy až na prvním místě, tyto subjekty jistě nejsou jediné, kterým by tento finančně výhodný vztah vyhovoval. Stejně tak by se dle mého totiž zachovala většina zaměstnavatelů, kdyby měla na vybranou a mohla se svými „zaměstnanci“ uzavřít obyčejnou inominátní smlouvu dle OZ. A také, že se k tomuto jednání strany i přes hrozbu sankcí často uchylují, jelikož oněch 30 % nákladů je zřejmě částka, pro kterou stojí za to riskovat.

Abych tedy uzavřel tuto úvahu, v zásadě se klubům, ale ani samotným hráčům, nedivím. U hráčů především také proto, že možnost žít se fotbalem, je časově dosti omezená. Pokud se hráči vyhýbají zranění, může jeho kariéra trvat zhruba 15 let, často to však bývá méně, a po jejím konci je před hráčem velká nejistota. Hráči často upřednostňují svou kariéru před vzděláním, jen malá část z nich má během angažmá v klubu čas a kapacitu si vzdělání dokončit či rozšířit, nebo se věnovat řemeslu, které by se mohlo po ukončení profesionální dráhy stát jeho zaměstnáním. Vzhledem ke ztrátě stabilního (a zpravidla i poměrně slušného) příjmu v relativně nízkém věku bude hráč jistě rád za oněch nastřádaných 30 % navíc, kvůli nimž oželí jiné sociální výhody a ochrany, které ZPr zaměstnancům přináší. Tímto nechci shodit své závěry o tom, že by profesionální fotbalisté měli vystupovat jako zaměstnanci klubu, pouze na věc nahlížím i z opačné perspektivy.

Jak již bylo také uvedeno, Česká republika je jednou z mála evropských zemí, které na profesionální sportovce stále nenahlíží jako na zaměstnance. V poslední, čtvrté kapitole proto nahlížím do zahraniční právní úpravy dané oblasti, konkrétně pak do slovenského a francouzského právního řádu, a snažím se zde najít přístupy a východiska, které mohou posloužit jako inspirace pro legislativní úpravu těchto vztahů v našem právním řádu. Nutno přiznat, že komplexní francouzská právní úprava sportovněprávních vztahů opírající se o bohatou judikaturu a užívající systém speciálních kolektivních smluv, je od té naší na míle daleko, a proto pro nás nebude tím ideálním inspiračním zdrojem.

Naopak Slovensko, díky donedávna uplatňovanému obdobnému přístupu k právní úpravě i praxi, bude pro tyto účely daleko vhodnější. Slovensko se totiž vydalo cestou přijetí speciálního zákona o športe, který poměrně komplexně upravuje sportovněprávní problematiku, včetně postavení a vztahů profesionálních sportovců, a který předpokládá subsidiární užití zákoníku práce. Slovenský zákonodárce tedy velice rozumně následoval zažitou praxi a nevytvářel složité konstrukce, které by byly slovenskému sportovnímu (i

právnímu) prostředí cizí, čímž tento legislativní počín našich sousedů velice kvituji.

V rámci závěrečného shrnutí lze uzavřít, že výkon činnosti profesionálního fotbalového hráče naplňuje všechny atributy závislé práce, avšak nenaplňuje znaky podnikání, čímž jsem potvrdil obě mé hypotézy. Vzhledem k tomuto faktickému stavu by tedy bylo vhodné přijmout speciální sportovněprávní kodex, který by kompletně upravoval celou tuto oblast, včetně právního postavení profesionálních sportovců. Umím si tedy *de lege ferenda* představit přijetí zvláštního zákona, který by upravoval pouze specifické aspekty sportovní činnosti a ve zbytku by se, obdobně jako nyní na Slovensku, subsidiárně užíval ZPr.

Pokud by k přijetí speciálního zákona někdy v budoucnu přece jen došlo a profesionální sportovci by svou činnost skutečně vykonávali jako zaměstnanci, těžko nyní předjímat, jaké dopady by to s sebou přineslo. Jistě lze předpokládat nárůst administrativních povinností klubů v souvislosti s daněmi a s odvody na zdravotní a sociální pojištění hráčů. Věřím však, že jinak by tento zásah profesionální fotbal, potažmo profesionální sport obecně, ustál, ostatně jako v okolních státech. Nicméně se obávám, že vzhledem k povšechné spokojenosti či smířlivosti se současným stavem, jsou tyto úvahy předčasné.

Seznam použitých zdrojů

Odborná literatura

- KRÁLÍK, Michal. *Právo ve sportu*. Praha: C.H. Beck, 2001.
- SLUKA, Tomáš. *Profesionální sportovec (právní a ekonomické aspekty)*. Praha: Havlíček Brain Team, 2007.
- ČOLLÁK, Jaroslav. Definujme (ne)definovatelné – profesionální, poloprofesionální a amatérsky výkon športovej činnosti na pozadí procesu prijímania „nového zákona o športe.“ In: PICHRT, Jan (ed.). *Sport a (nejen) pracovní právo*. Praha: Wolters Kluwer, 2014.
- KUBÍČEK, Jiří. *Sport a právo*. Brno: Masarykova univerzita, 2012.
- GÁBRIŠ, Tomáš. *Športové právo*. Bratislava: Eurokódex, 2011.
- BĚLINA, Miroslav a kol. *Zákoník práce. Komentář*. 3. vydání. Praha: C.H. Beck, 2019.
- BĚLINA, Miroslav a kol. *Pracovní právo*. 7. doplněné a podstatně přepracované vydání. Praha: C.H. Beck, 2017.
- KOTTNAUER, Antonín. *Pracovní právo v praxi. Základní pracovněprávní vztahy a rekonstrukce*. Praha: Leges, 2014.
- PICHRT, Jan. Profesionální sportovec zaměstnancem? In: PICHRT, Jan (ed.). *Sport a (nejen) pracovní právo*. Praha: Wolters Kluwer, 2014.
- BĚLINA, Tomáš. Jsou právní vztahy profesionálních sportovců závislou prací? In: PICHRT, Jan (ed.). *Sport a (nejen) pracovní právo*. Praha: Wolters Kluwer, 2014.
- STÁDNÍK, Jaroslav. Sportovní činnost a závislá práce. In: PICHRT, Jan (ed.). *Sport a (nejen) pracovní právo*. Praha: Wolters Kluwer, 2014.
- EICHLEROVÁ, Kateřina. Profesionální sportovec podnikatel? In: PICHRT, Jan (ed.). *Sport a (nejen) pracovní právo*. Praha: Wolters Kluwer, 2014.
- KUČERA, Vít. Specifické smluvní vztahy ve sportovním právu. In: KUKLÍK, Jan (ed.). *Sportovní právo*. Praha: Auditorium, 2012.
- RADOSTOVÁ, Kateřina. CHIZZOLA, Philipp. Právní postavení fotbalisty – zaměstnanec nebo osoba samostatně výdělečně činná? In: KUKLÍK, Jan (ed.). *Sportovní právo*. Praha: Auditorium, 2012.
- DVORÁK, Tomáš. Několik poznámek k profesionálnímu sportu z pohledu soukromého práva. In: PICHRT, Jan (ed.). *Sport a (nejen) pracovní právo*. Praha: Wolters Kluwer, 2014.

- LAVICKÝ, Petr a kol. *Občanský zákoník I. Obecná část (§ 1-654). Komentář*. 2. vydání. Praha: C.H. Beck, 2022.
- ELIÁŠ, Karel a kol. *Nový občanský zákoník s aktualizovanou důvodovou zprávou a rejstříkem*. Ostrava: Sagit, 2012.
- PELC, Vladimír. *Daně z příjmů*. Praha: C.H. Beck, 2021.
- HOŘÁKOVÁ, Jitka. Právní úprava vztahující se na výkon činnosti profesionálních sportovců ve Francii. In: PICHRT, Jan. (ed.). *Sport a (nejen) pracovní právo*. Praha: Wolters Kluwer, 2014.
- GÁBRIS, Tomáš. Pracovnoprávní status športovcov v projekte nového slovenského zákona o športe. In: PICHRT, Jan. (ed.). *Sport a (nejen) pracovní právo*. Praha: Wolters Kluwer, 2014.
- JURKA, Helena. *Právní úprava profesionálního sportu v České republice a zahraničí*. Praha: Wolters Kluwer, 2018.
- ČORBA, Jozef. Právne postavenie profesionálneho športovca a jeho vplyv na niektoré právne vzťahy. In: PICHRT, Jan. (ed.). *Sport a (nejen) pracovní právo*. Praha: Wolters Kluwer, 2014.
- KVOČÁKOVÁ, Lucia. Právne postavenie profesionálnych športovcov na Slovensku. In: PICHRT, Jan. (ed.). *Sport a (nejen) pracovní právo*. Praha: Wolters Kluwer, 2014.

Odborné články

- BEZOUŠKA, Petr. Závislá práce. *Právní rozhledy*, 2008, č. 16, s. 579–583.
- PICHRT, Jan, MORÁVEK, Jakub. O lidové tvořivosti a sankcích za výkon nelegální práce. *Právní rozhledy*, 2013, č. 3, s. 93–100.
- PICHRT, Jan, MORÁVEK, Jakub. Ještě jednou k sankcím za výkon nelegální práce. *Právní rozhledy*, 2014, č. 21, s. 748–753.
- DZURILLA, Branislav. Ve stínu „švarcsystému“: zapomenutý pojem „závislá činnost“. *Právní rozhledy*, 2012, č. 21, s. 741–749.
- EASTERBROOK, Frank. H. *Cyberspace and the Law of the Horse* [online]. University of Chicago Legal Forum, 1996. Dostupné z: https://chicagounbound.uchicago.edu/cgi/viewcontent.cgi?referer=&httpsredir=1&article=2147&context=journal_articles.

Judikatura

- Nález Ústavního soudu ze dne 31. srpna 2004, sp. zn. II. ÚS 69/03 (č. 122/2004 USn.).
- Nález Ústavního soudu ze dne 9. září. 2014, sp. zn. Pl. ÚS 52/13 (č. S 163/2014 USn.).
- Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. února 2014, sp. zn. 6 Ads 46/2013 (č. 3027/2014 Sb. NSS).
- Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 14. září 2011, sp. zn. 28 Cdo 4761/2010 (č. C 10455).
- Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. listopadu 2011, sp. zn. 2 Afs 16/2011 (č. 2510/2012 Sb. NSS).
- Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 1. srpna 2012, sp. zn. 2 Afs 22/2012.
- Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. července 2017 sp. zn. 6 Afs 278/2016 (č. 3612/2017 Sb. NSS).
- Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. září 2011, sp. zn. 8 Afs 56/2010 (č. 2571/2012 Sb. NSS).
- Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. ledna 2014, sp. zn. 1 Afs 73/2011 (č. 3016/2014 Sb. NSS).
- Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 22. dubna 2008, sp. zn. 22 Cdo 679/2007.

Legislativa

- Usnesení předsednictva České národní rady č. 2/1993 Sb., o vyhlášení Listiny základních práv a svobod jako součástí ústavního pořádku České republiky, ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 115/2011 Sb., o podpoře sportu, ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů.

- Zákon č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon), ve znění pozdějších předpisů.
- Nařízení vlády č. 278/2008 Sb., o obsahových náplních jednotlivých živností, ve znění pozdějších předpisů.
- Zákon č. 440/2015 Z.z., zákon o športe a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- Zákon č. 311/2001 Z.z., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů.
- Le Code Civil, version consolidée au 1 janvier 2017.
- Le Code du Travail, version consolidée au 1 février 2017.
- Le Code du Sport, version consolidée au 13 février 2017.

Důvodové zprávy

- Důvodová zpráva k návrhu zákona č. 115/2001 Sb., o podpoře sportu.
- Důvodová zpráva k zákonu č. 365/2011 Sb., kterým se mění zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony.
- Důvodová zpráva k zákonu č. 440/2015 Z.z., o športe a o zmene a doplneni niektorých zákonov.

Internetové zdroje

- Ministerstvo práce a sociálních věcí. *Stanovisko k nové definici nelegální práce* [online]. mpsv.cz, [cit. 12. února 2022]. Dostupné z: <https://www.mpsv.cz/web/cz/svarcssystem>.
- PŘIB, Jan. *Nárokové a nenárokové složky odměny zaměstnance* [online]. pravni prostor.cz, 8. prosince 2016 [cit. 24. února 2022]. Dostupné z: <https://www.pravni-prostor.cz/clanky/pracovni-pravo/narokove-a-nenarokove-slozky-odmeny-zamestnance>.
- KONEČNÝ, Jakub. *Platy v české lize tým po týmu: kolik berou hvězdy, držáci a junioři?* [online]. iSport.cz, 19. května 2021 [cit. 24. února 2022]. Dostupné z: <https://isport.blesek.cz/clanek/fotbal-1-liga-rocnik-2020-21/396390/platy-v-ceske-lize-tym-po-tymu-kolik-berou-hvezdy-drzaci-a-juniori.html?kapitola=703749>.
- ČT Sport. *V Lize mistrů jsou teď v banku dvě miliardy eur, v konferenční lize 235 milionů* [online]. sport.ceskatelevize.cz, 27. května 2021. [cit. 26. února 2022]. Dostupné z:

<https://sport.ceskatelevize.cz/clanek/fotbal/liga-mistru/v-lize-mistru-jsou-ted-v-banku-dve-miliardy-eur-v-konferencni-lize-235-milionu/60af95b8d60dfef4a443c739>.

- MÁDL, Luděk. *Fotbalisté nejsou zaměstnanci. Proto za ně nemohou vyjednat odbory* [online]. seznamzpravy.cz, 29. dubna. 2020 [cit. 4. března 2022]. Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/fotbaliste-nejsou-zamestnanci-proto-za-ne-nemohou-vyjednavat-odbory-102921>.
- ANDRISÁK, Daniel. *Fotbalisté jako OSVČ. V Česku realita, v cizině nevídaná věc* [online]. seznamzpravy.cz, 14. února. 2021 [cit. 6. března 2022]. Dostupné z: <https://www.seznamzpravy.cz/clanek/fotbaliste-jako-osvc-v-cesku-realita-v-cizine-nevidana-vec-142234>.

Ostatní zdroje

- Komise evropských společenství. *Bíla kniha o sportu* [online]. Brusel, 2007. Dostupné z: <https://www.msmt.cz/sport/bila-kniha-o-sportu>.
- Rada Evropy. *Evropská charta sportu* [online]. 1992. Dostupné z: <https://www.msmt.cz/file/38361>.
- FIFA. *Regulations on the Status and Transfer of players* [online]. FIFA laws and regulations, 2019. Dostupné z: <https://facr.fotbal.cz/uredni-deska-predpisy/247?category=1>.
- Evidenční a registrační řád FAČR v aktuálním znění od 1. července 2021 [online]. Dostupné z: <https://facr.fotbal.cz/uredni-deska-predpisy/291?category=1>.
- Stanovy FAČR v aktuálním znění od 24. května 2019 [online]. Dostupné z: <https://facr.fotbal.cz/uredni-deska-predpisy/231?category=1>.
- Směrnice pro evidenci profesionálních a neamatérských smluv v aktuálním znění ze dne 31. března 2015 [online]. Dostupné z: <https://facr.fotbal.cz/uprava-smernice-pro-evidenci-profesionalnich-a-neamaterskych-smluv/a939>.
- Metodický pokyn Legislativně právního oddělení FAČR č. 2/2016 - Vzory profesionálních smluv [online]. Dostupné z: <https://facr.fotbal.cz/uredni-deska-predpisy/65?category=5>.

Abstrakt

Tato diplomová práce se věnuje pracovněprávnímu postavení profesionálních fotbalistů, jelikož dodnes bychom v právním řádu České republiky jen marně hledali jednoznačnou odpověď na to, jakou právní úpravou by se měl řídit právní vztah mezi profesionálním fotbalovým hráčem a jeho klubem. I kvůli absenci jednoznačné legislativní odpovědi na otázku, zdali na profesionální fotbalisty nahlížet jako na zaměstnance fotbalového klubu, či spíše jako na osoby samostatně výdělečně činné, tedy podnikatele, jsem se ve své diplomové práci rozhodl toto téma více rozvést a postavit tak na jisto některé problematické aspekty tohoto právního vztahu.

První kapitola se zabývá teoretickým vymezením klíčových pojmů jako například sport, sportovní právo, profesionální sportovec, závislá práce či tzv. švarcsystém, což poslouží jako východisko pro další kapitoly. Ve druhé kapitole se již věnuji jedné z hlavních otázek, zdali činnost profesionálního fotbalového hráče naplňuje všechny definiční znaky závislé práce a je vykonávána rovněž za všech podmínek výkonu závislé práce dle zákoníku práce, přičemž se snažím dokázat, že tomu tak skutečně je, avšak zároveň není mým cílem věnovat se všem specifikům výkonu této činnosti nevyhovujícím režimu zákoníku práce. Ve třetí kapitole, týkající se postavení profesionálního fotbalisty jako osoby samostatně výdělečně činné, resp. podnikatele, se naopak snažím dokázat, že fotbalisté znaky výkonu podnikatelské činnosti nenaplnují, navzdory tomu, že se jedná o postavení, ve kterém se profesionální fotbalisté ve vztahu ke svým klubům ocitají nejčastěji. V poslední, čtvrté, kapitole nahlížím do zahraniční právní úpravy dané oblasti, konkrétně pak do slovenského a francouzského právního řádu, a snažím se zde najít přístupy a východiska, které mohou posloužit jako inspirace pro legislativní úpravu těchto vztahů v našem právním řádu.

Abstract

This thesis focuses on the legal employment status of professional football players, as there are no clear guidelines in the Czech Republic on which legislation should the legal relationship between a professional football player and his club abide by to this day. Due to the absence of an unambiguous legislative answer to the issue of whether the football players should be considered as employees or rather as self-employed individuals – hence entrepreneurs, I have decided to elaborate on this topic in my thesis and clarify certain problematic aspects of this relationship thereby.

The first chapter theoretically defines certain key terms such as sport, sport law,

professional sportsman, dependent work/illegal self-employment – so called “švarcsystém”, serving as a basis for the subsequent chapters. In the second chapter, I address one of the key issues of whether the activity of a professional football player fulfils all the definition attributes of dependent work and is performed under all conditions of dependent work according to the labour code. While my aim to prove that this is indeed the case, it is not my goal to address all the particularities of this activity that are not in compliance with the labour code. In the third chapter, which focuses on the legal status of a professional football player as a self-employed person – an entrepreneur, I strive to demonstrate that football players do not fulfil the attributes of an entrepreneurial activity, despite the fact that this is currently the most common relationship status between a professional football player and their club. In the final, fourth, chapter, I look into a foreign legislative concerning this issue, namely into the Slovak and French law, trying to find various approaches and foundations that can serve as an inspiration for the legislative guidelines on these relationships in our legal code.

Klíčová slova

Sport, sportovní právo, profesionální sportovec, pracovní právo, závislá práce, zaměstnanec, osoba samostatně výdělečně činná, profesionální smlouva.

Key words

Sport, sport law, professional sportsman, labour law, dependant work, employee, self-employed person, professional contract.

Seznam příloh

- Příloha č. 1 – Ligová profesionální smlouva
- Příloha č. 2 – Příloha č. 1 k Ligové profesionální smlouvě – Odměna a platební podmínky

LIGOVÁ PROFESIONÁLNÍ SMLOUVA

pan [REDACTED]
nar.: [REDACTED]
státní příslušnost: Česká republika
bytem: [REDACTED]
plátce DPH: ne
č. bankovního účtu: [REDACTED]
ID FAČR [REDACTED]
zastoupen: hráč je zastoupen hráčským agentem / zprostředkovatelem
[REDACTED]

(dále „hráč“) na straně jedné

a

FK FOTBAL TŘINEC a.s.

se sídlem: Tyršova 214, Staré Město, 739 61 Třinec
IČO: 27794326,
DIČ: CZ27794326
zastoupen: [REDACTED] – předsedou představenstva
bytem [REDACTED]
[REDACTED] – člen představenstva
bytem [REDACTED]
ID FAČR: 8020471

vedená obchodním rejstříkem Krajského soudu v Ostravě, oddíl B, vložka 3189

(dále „klub“) na straně druhé

uzavírají níže uvedeného dne, měsíce a roku podle ustanovení § 1746 odst. 2 zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, tuto

Ligovou profesionální smlouvu

(dále „smlouva“)

I. Úvodní ustanovení

1. Klub je obchodní korporací založenou na základě zákona č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech, jehož předmětem podnikání/činnosti je provozování fotbalových týmů.
2. Hráč je fyzickou osobou – samostatně výdělečně činnou, podle příslušných ustanovení zákona č. 586/1992 Sb., o dani z příjmů, ve znění pozdějších předpisů, který je členem Fotbalové asociace České republiky, se sídlem Atletická 2474/8, Praha 6, PSČ: 169 00, zapsané ve veřejném rejstříku oddíl L, vložka 1066 (dále „FAČR“), a který vstupuje s klubem do právního vztahu za účelem jeho reprezentace, a to zejména v oblasti sportu a s tím souvisejících činností.
3. Sportovní činnost, vykonávaná za podmínek této smlouvy, je hlavní formou výdělečné činnosti a základním zdrojem příjmů hráče.

II. Předmět smlouvy

1. Předmětem této smlouvy je závazek hráče vykonávat činnosti profesionálního hráče fotbalu způsobem a za podmínek níže uvedených a tomu odpovídající závazek klubu zaplatit hráči dohodnutou odměnu.

III. Práva a povinnosti hráče

1. Hráč se zavazuje:
 - a) působit v klubu jako hráč s vlastními účelně vynaloženými náklady nedosahujícími výše sjednané odměny;
 - b) zúčastňovat se tréninků, soustředění a utkání klubu, dle svých nejlepších schopností;
 - c) podřídit se stanovenému časovému a organizačnímu režimu vyplývajícímu z účasti klubu v jednotlivých soutěžích;
 - d) dodržovat pokyny trenérů a členů realizačního týmu, pomáhat jim udržovat kázeň v klubu, vystupovat na veřejnosti v duchu morálních zásad, upevňovat dobré jméno a pověst klubu;
 - e) dbát o své zdraví a fyzickou kondici, dodržovat zásady denního režimu profesionálního sportovce, správné výživy a životosprávy, hygieny, regenerace a rehabilitace, podrobovat se všem stanoveným léčebným procedurám a vyvarovat se použití dopingů v jakékoli formě;
 - f) vynakládat maximální úsilí k dosažení sportovních cílů klubu, v utkáních soutěžit čestně, znát a dodržovat pravidla a řády a dbát, aby nedocházelo ke škodám na zdraví jak hráče, tak i jeho spoluhráčů a soupeřů;
 - g) v souvislosti s činností a na základě této smlouvy se zúčastňovat společenských akcí, vystupovat na veřejnosti, a to zejména v masových sdělovacích prostředcích, při tréninku a soustředěních v oblečení, obuvi a jiných viditelných součástech oděvu způsobem stanoveným klubem;
 - h) zachovávat mlčenlivost o skutečnostech souvisejících s jeho činností v klubu, jakož i o všech skutečnostech týkajících se činnosti klubu, pokud ke zveřejnění některých skutečností nedostane souhlas či pokyn klubu; pro zamezení pochybnostem se sjednává, že jde zejména o závazek hráče zdržet se jakýchkoliv projevů, komentářů či vyjádření k záležitostem nesouvisejícím se samotnou sportovní činností klubu nebo které mohou narušit dobrou pověst klubu, učiněných prostřednictvím médií, sociálních sítí nebo jiným veřejně dostupným způsobem; povinnost mlčenlivosti platí i po ukončení této smlouvy v plném rozsahu;
 - i) dodržovat veškeré pokyny a vnitřní předpisy klubu, zejména Disciplinární a Prémiový řád klubu, čerpat výhody z nich vyplývající a plně se podřídit sankčním či jiným opatřením v nich obsaženým;
 - j) podřízovat se rozhodnutím orgánů a managementu klubu, respektovat rozhodnutí trenéra o nominaci mužstva na příslušné utkání, jakož i rozhodnutí klubového lékaře ohledně schopnosti/neschopnosti hráče účastnit se tréninkového procesu mužstva nebo utkání;
 - k) v případě disciplinárního trestu z předchozích působišť (vyplývajících ze soutěží FIFA, UEFA, FAČR či jiné národní asociace) sdělit tuto skutečnost klubu;
 - l) nezúčastňovat se osobně ani prostřednictvím jiných osob sázek, her a soutěží souvisejících s výsledky utkání jakéhokoliv mužstva klubu nebo jakéhokoliv mužstva, účastnícího se stejných soutěží jako mužstva klubu;
 - m) neprovozovat bez předchozího písemného souhlasu klubu jinou sportovní činnost;
 - n) neprodleně informovat klub v případě onemocnění nebo úrazu a nepodstupovat, s výjimkou naléhavých případů, žádná lékařská ošetření bez předchozího informování klubového lékaře;
 - o) podstupovat na žádost klubového lékaře pravidelné lékařské prohlídky a lékařská ošetření;

- p) dodržovat denní rozpis povinností hráče podle klubem vydaných týdenních plánů činnosti.
2. Hráč se dále zavazuje chránit a pečovat o majetek klubu, který mu byl poskytnut pro výkon jeho činnosti; hráč je odpovědný za škodu způsobenou na majetku jemu poskytnutému podle předchozí věty.
 3. Hráč je odpovědný za škodu způsobenou klubu porušením povinnosti vyplývající z ust. čl. III. odst. 1 písm. k), a je povinen takovou škodu v plné výši nahradit; klub je oprávněn započíst takto vzniklou pohledávku proti svému plnění vyplývajícímu z čl. VI. této smlouvy.
 4. Hráč je povinen uzavřít dostupné zdravotní pojištění dle své volby na krytí zdravotních nákladů lékařských ústavů České republiky pro případ nemoci nebo zranění hráče.
 5. Hráč je oprávněn vyžádat si na své náklady názor nezávislého lékařského odborníka v případě, že má námitky proti názoru klubového lékaře; pokud jsou názory i nadále rozdílné, dohodnou se smluvní strany na nezávislé straně - lékaři, jehož názor budou akceptovat.
 6. Hráč je oprávněn vyslovit nesouhlas s disciplinárním rozhodnutím klubu, a to za účasti kapitána družstva, ve kterém aktuálně vykonává sportovní činnost, nebo zástupce hráčské asociace; klub se zavazuje takovýto nesouhlas s hráčem projednat. Kromě výše uvedeného je hráč oprávněn se proti disciplinárnímu rozhodnutí klubu odvolat ke statutárnímu orgánu klubu nebo k jinému orgánu, určenému platným Disciplinárním řádem klubu.
 7. Hráč bude sportovní činnost podle této smlouvy vykonávat jako člen „A“ mužstva dospělých. V případě hrubého disciplinárního provinění může být hráč z rozhodnutí představenstva klubu přeřazen i do „B“ mužstva dospělých.

IV.

Osobnostní práva hráče

1. Hráči náleží právo nakládání s vlastními osobnostními právy, není-li dále sjednáno jinak.
2. Strany se výslovně dohodly, že podstatnou součástí plnění povinností hráče dle této smlouvy je v tomto článku sjednané svolení hráče s tím, aby klub užíval jména, podobizny a zvukových a obrazových záznamů hráče a dalších práv, věcí a plnění vzniklých či souvisejících s jeho činností profesionálního hráče fotbalu pro klub.
3. Hráč výslovně potvrzuje, že podpisem této smlouvy uděluje klubu svolení s užitím jeho (a) jména, (b) podoby a podobizny, (c) obrazových a zvukových záznamů, přenosů a snímků, (d) jakýchkoliv dalších věcí a obrazových záznamů hráče bezprostředně souvisejících s činností hráče pro klub, (e) podpisu, (f) přezdívky či pseudonymu užívanému při činnosti hráče pro klub, (g) herních situací a celých utkání mužstva s účastí hráče pořizené jakýmikoli audiovizuálními prostředky, (h) dresu, včetně čísla, je-li s ním hráč identifikován, a dalšího vybavení poskytnutého klubem a s uvedením jména či přezdívky hráče, (i) statistik a údajů souvisejících s působením hráče v klubu.
4. Klub je na základě svolení hráče oprávněn práva, věci a plnění uvedená v odstavci 3 výše použít zejména nikoliv však výlučně k (i) reklamním, marketingovým a propagačním účelům ve prospěch klubu i třetích osob, (ii) k pořizování obrazových, televizních i filmových i zvukových záznamů a přímých přenosů hráče v průběhu výkonu činnosti hráče fotbalu (včetně tréninků, zápasů, přípravy, tiskových konferencí a klubových či sponzorských prezentací, besed s fanoušky, charitativních akcí a dalších klubem organizovaných akcí), a to jak klubem, tak i prostřednictvím třetích osob a jejich následnému rozmnožování a šíření všemi obvyklými způsoby a médii, (iii) k výrobě a šíření propagačních materiálů, programů a prezentací, webových stránek, prezentací klubu na sociálních sítích, časopisech, novinách, knihách, ročenkách, outdoorových reklamních nosičích, (iv) tvorbě, prodeji a šíření klubových suvenýrů, memorabilií, replik dresů, autogramu a dalších obdobných předmětů, i s případnou reklamou třetích osob. Obě strany potvrzují, že s ohledem na vývoj marketingu, sociálních sítí i masmédií je smyslem svolení uděleného hráčem postihnout všechny možné způsoby užití, které mohou vzniknout nebo se rozvinout v průběhu trvání této smlouvy a umožnit klubu v souladu s těmito trendy užívat práva a věci a další plnění, k jejichž užití klubem hráč podpisem smlouvy svolil.

5. Je výslovně dohodnuto, že klub je oprávněn umožnit užívat práva a věci a další plnění, k jejichž užití klubem hráč podpisem smlouvy svolil, také třetím osobám, a to jak osobám přímo spolupracujícím s klubem, tak i dalším osobám s těmito právy obchodujícím a osobám zajišťujícím přenosy, záznamy, prezentace, články, publikace a další obdobná plnění, a tato práva, věci a další plnění na takové třetí osoby dále převést, to vše i s možností jejich dalšího využití dalšími osobami. Obdobně jsou na základě dohody s klubem oprávněni tyto užívat také partneři a sponzoři klubu a další třetí osoby s klubem spolupracující, FAČR, Ligová fotbalová asociace a jejich smluvní partneři. Klub je však povinen zajistit, aby všechna užití dle tohoto článku byla v souladu s dobrými mravy a veřejným pořádkem, nezasahovala do hráčova soukromí a aby tato užití nebyla ve vztahu k hráči poškozující či porušující jeho nezadatelná osobnostní práva na ochranu jeho cti a soukromí.
6. Pro vyloučení jakýchkoliv pochybností smluvní strany prohlašují, že odměna hráče podle čl. VI této smlouvy v plném rozsahu zahrnuje a zohledňuje také udělení svolení s užitím práv, věcí a plnění v rozsahu sjednaném v tomto článku. Hráč byl seznámen a souhlasí s tím, že tato užívací práva udělená klubu tvoří podstatnou součást plnění povinností hráče pro klub, neboť představují nezbytnou podmínku a předpoklad umožňující klubu plnit své poslání, rozvíjet a pečovat o pověst a známost klubu a jeho fanoušky a příznivce a zároveň představuje významný zdroj příjmů klubu ve vztahu ke sponzorům a partnerům jak klubu, tak fotbalových organizací, jichž je klub členem a jejichž soutěží se účastní.
7. Zde sjednané svolení je ve vztahu k právům, věcem a plněním uvedeným v odstavci 3 výše výhradní povahy a hráč není, bez předchozího písemného souhlasu a dohody s klubem, oprávněn tato práva, věci a plnění užívat samostatně nebo tato práva poskytnout třetí osobě. Výjimky související s charitativní či veřejně prospěšnou činností hráče budou s klubem vždy dohodnuty. Pro odstranění pochybností se sjednává, že zde uvedené se výslovně netýká soukromých aktivit hráče, které nečiní jako profesionální hráč klubu ani při něm nevyužívá věci a symbolů umožňujících jednoznačnou identifikaci hráče s klubem.
8. V neposlední řadě klub potvrzuje, že zde sjednané svolení se netýká a nevztahuje na vztahy hráče s FAČR, s Ligovou fotbalovou asociací nebo jinou národní fotbalovou asociací země, jíž je hráč občanem.
9. Zde udělené svolení je uděleno na dobu trvání této smlouvy s tím, že ve vztahu k využití obrazových a zvukových záznamů, podobizny a jména hráče pro účely prezentace klubu a jeho historie, tvorbu a prodej memorabilií, online i off-line prezentací a archivů, knih, ročenek, replik dresů, plakátů a jiných obdobných plnění je svolení hráče trvalé. Jiné marketingové využití po skončení působení hráče pro klub bude mezi smluvními stranami dohodnuto samostatnou smlouvou, pokud se na ní obě strany dohodnou.
10. Hráč dává souhlas k tomu, aby klub prostřednictvím klubového lékaře prováděl namátkové testy krve nebo moče na zakázané látky.

V.

Práva a povinnosti klubu

1. Klub se zavazuje:
 - a) vytvářet na své náklady příznivé podmínky pro trénink, realizaci denního režimu hráče, jeho stravování, regeneraci a rehabilitaci; stanovit týdenní plány činnosti jednotlivých mužstev;
 - b) zajišťovat kvalitní lékařskou a terapeutickou službu;
 - c) vytvářet odpovídající kulturní prostředí pro trénink a odpočinek;
 - d) zajišťovat stravu a ubytování v době zájezdu k utkáním, při soustředěních a obdobných příležitostech souvisejících s činností mužstva, k nimž byl nominován;
 - e) poskytnout hráči sportovní potřeby k tréninkům a utkáním a zajistit jejich udržování a obměnu;
 - f) poskytnout nejméně jeden den volna v kalendářním týdnu; za předpokladu, že frekvence tréninku nebo utkání, anebo jiné vážné důvody neumožňují toto volno poskytnout, je klub

povinen umožnit hráči vyčerpání tohoto volna kumulovaně v nejbližším možném období /zpravidla v polovině a na konci soutěžního ročníku/;

- g) poskytnout placené volno v rozsahu celkem 4 týdnů za každé období 12 měsíců, s tím, že v rámci tohoto volna bude poskytnuto souvislé volno v rozsahu 14 kalendářních dnů v kalendářním roce bez krácení měsíční odměny v souladu se schváleným plánem sportovní přípravy; souvislé volno je možno po dohodě hráče a klubu čerpat i po částech, den nástupu souvislého volna stanoví ve všech případech klub;
 - h) zajistit dopravu na zápasy, soustředění apod.;
 - i) poskytnout - pouze však s předchozím výslovným souhlasem trenéra - hráči volno bez krácení měsíční odměny k obstarání závažných soukromých záležitostí;
 - j) umožnit mladistvým hráčům řádné studium, a to bez krácení měsíční odměny;
 - k) uchovávat kompletní zdravotní dokumentaci hráče, včetně zdravotních komplikací vzniklých při plnění povinností v národním týmu, a to prostřednictvím klubového lékaře;
 - l) zachovávat mlčenlivost o skutečnostech souvisejících s výkonem sportovní činnosti hráče v klubu, zejména nešířit o hráči informace, které by mohly negativním způsobem ovlivnit jeho sportovní kariéru; pro vyloučení pochybností smluvní strany prohlašují, že zachování mlčenlivosti podle předchozí věty se nevztahuje na sportovní výkony hráče.
2. Klub se dále zavazuje zabezpečit organizaci vstupní zdravotní prohlídky hráče u lékaře klubu a dále zabezpečovat pravidelné lékařské prohlídky, a to nejméně jedenkrát ročně.
 3. Klub je povinen poskytovat hráči základní i odbornou lékařskou péči vykonávanou klubovým lékařem a hrazenou ze zdravotního pojištění hráče. Zároveň se klub zavazuje vykonávat preventivní a osvětovou činnost ve smyslu ochrany před použitím dopingu a jiných látek ohrožujících správnou životosprávu.
 4. Klub je po písemné dohodě s hráčem oprávněn uzavřít smlouvu s jiným klubem, jejímž předmětem bude dočasný výkon sportovní činnosti hráče v tomto klubu (hostování).

VI.

Odměna a platební podmínky

1. Smluvní strany prohlašují, že odměna hráče a její jednotlivé složky a platební podmínky tvoří **přílohu č. 1.** této smlouvy. Případné sankce dle čl. VII. této smlouvy je klub oprávněn jednostranně započítat na jakoukoliv odměnu hráče nebo její složky, a to i pokud tyto nároky nejsou ještě splatné.
2. Základní měsíční odměna hráče je splatná nejpozději do 15. dne následujícího měsíce po měsíci, za který hráči odměna náleží, a to bankovním převodem na účet hráče.
3. Vedle základní měsíční odměny náleží hráči náhrada účelně vynaložených nákladů, vynaložených v souvislosti s výkonem jeho činností pro klub, a to
 - a) Cestovní náhrady ve výši dle vnitřních směrnic klubu (cestovné na utkání, soustředění nebo jiné sportovní - společenské akce, pořádané klubem), nejsou-li tyto náklady zajišťovány klubem podle kap. V. této smlouvy, a to na základě předloženého vyúčtování;
 - b) Náklady spojené s účastí hráče na sportovní - společenských akcích, pořádaných klubem (soustředění, společenské akce, regenerace), nejsou-li tyto náklady zajišťovány klubem podle kap. V. této smlouvy;

Tyto náklady jsou splatné spolu se základní měsíční odměnou za kalendářní měsíc, v jehož průběhu byly vynaloženy.

4. V případě, že hráč je registrován k platbě daně z přidané hodnoty podle zákona č. 235/2004 Sb., v platném znění, je povinen vystavit fakturu splňující podmínky daňového dokladu dle uvedeného

zákona nejpozději do 5. dne následujícího měsíce po měsíci, za který hráči náleží tato odměna. Odměna bude hráči zaplacená na základě vystaveného daňového dokladu.

5. Klub a hráč podpisem této smlouvy potvrzují, že v souladu s aplikovatelnými právními předpisy České republiky (tj. zejména vyplývající ze zákona č. 586/1992 Sb., o dani z příjmů, zákona č. 589/1992 Sb., o pojistném na sociální zabezpečení a státním příspěvku zaměstnanosti, zákona č. 592/1992 Sb., o pojistném na všeobecné zdravotní pojištění a zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu, to vše ve znění pozdějších předpisů), právními předpisy Evropské unie a mezinárodními dohodami je povinností hráče hradit příslušnou daň z příjmů z vyplacených odměn, zdravotní pojištění i pojistné na sociální zabezpečení. Tím není dotčena povinnost klubu provádět srážky na plnění daňové povinnosti hráče, je-li k tomu na základě příslušného právního předpisu povinen.
6. Hodnota nepeněžitého plnění, je-li poskytováno klubem hráči, není od daně z příjmu osvobozena a je součástí celkových příjmů hráče podléhajících dani z příjmů. Klub se zavazuje na žádost hráče vést o těchto příjmech evidenci a po skončení zdaňovacího období (kalendářní rok, ke dni skončení smlouvy, apod.) na žádost hráče sdělit hráči jejich výši tak, aby hráč mohl tyto příjmy a případně i náklady uplatnit ve své účetní evidenci a daňovém přiznání.
7. Klub je povinen poskytovat hráči základní měsíční odměnu i v době, kdy podle lékařského potvrzení klubového lékaře, popřípadě nezávislého odborníka podle čl. III.5 této smlouvy, hráč není v důsledku svého zranění či nemoci, k nimž došlo v příčinné souvislosti s výkonem sportovní činnosti při plnění jeho povinností hráče, schopen vykonávat sportovní činnost a plnit tak své povinnosti z této smlouvy.
8. V případě, kdy ke zranění nebo nemoci hráče nedojde v příčinné souvislosti s výkonem sportovní činnosti při plnění jeho povinností hráče, nebo pokud k neschopnosti hráče plnit své povinnosti podle této smlouvy dojde z jiných závažných a omluvitelných důvodů na straně hráče, bude po dobu této neschopnosti hráči vyplacena základní měsíční odměna následovně:
 - za prvních 15 dnů neschopnosti hráči náleží 100 % základní měsíční odměny (tedy za každý den tohoto období náleží hráči 1/30 sjednané základní měsíční odměny),
 - od 16-ho dne neschopnosti bude hráči vyplaceno 75 % základní měsíční odměny (tedy za každý den tohoto období náleží Hráči 1/40 sjednané základní měsíční odměny), a to po dobu do 30-tého dne neschopnosti,
 - od 31-ho dne neschopnosti bude hráči vyplaceno 50 % základní měsíční odměny (tedy za každý den tohoto období náleží hráči 1/60 sjednané základní měsíční odměny), a to po dobu do 60-tého dne neschopnosti.Počínaje 61. dnem neschopnosti hráče vykonávat činnosti podle této smlouvy základní měsíční odměna hráči nenáleží, nebude-li klubem rozhodnuto jinak.
9. V případě, kdy k neschopnosti hráče došlo za okolností, jež podle této smlouvy znamenají porušení povinností hráče, základní měsíční odměna po dobu neschopnosti hráči nenáleží.
10. Pro účely této kapitoly se hráč považuje za „neschopného“, předloží-li klubu potvrzenou lékařskou zprávu svého obvodního lékaře nebo klubového lékaře nebo bude-li rozhodnutím hlavního trenéra příslušného mužstva shledán nezpůsobilým absolvovat tréninkový proces nebo utkání příslušného mužstva s maximálním nasazením a intenzitou. O ukončení neschopnosti hráče, prokázané lékařskou zprávou, rozhoduje klubový lékař.

VII.

Sankční ujednání

1. Porušení kteréhokoliv z bodů článku III. této smlouvy – Práva a povinnosti hráče umožňuje klubu uplatnit finanční sankce až do výše dvojnásobku základní měsíční odměny hráče. Touto pokutou může být hráč postižen za:
 - neomluvenou absenci na tréninku či utkání nebo za neoprávněný předčasný odchod z tréninku nebo z utkání,

- nerespektování oprávněných zájmů klubu nebo narušení jeho dobré pověsti (hanobení dobrého jména klubu, veřejné jednání pod vlivem alkoholu, rvačka, nevhodné chování na veřejnosti, poskytování interních informací neoprávněným osobám apod.),
 - aktivní účast na organizovaných sportovních akcích v míčových hrách nebo provozování rizikových sportů bez předchozího písemného souhlasu klubu,
 - nastoupení za jiný sportovní klub v přátelských zápasech nebo absolvování tréninkových jednotek či testů v jiném klubu bez předchozího písemného souhlasu klubu,
 - porušení životosprávy, mající za následek neschopnost hráče k výkonu sportovní činnosti podle této smlouvy, a to bez ohledu na případně předloženou lékařskou zprávu o nemoci hráče.
2. Další peněžité pokuty nebo finanční sankce mohou být stanoveny v platném Disciplinárním řádu klubu.

VIII. Platnost smlouvy

1. Tato smlouva se uzavírá na dobu určitou, a to od **01.07.2021** do **30.06.2023**.
2. Smluvní strany nejsou oprávněny uplatnit právo opce k prodloužení účinnosti této smlouvy.

IX. Ukončení smlouvy

1. Platnost smlouvy končí:
 - a) uplynutím doby, na kterou byla sjednána, pokud se v této době smluvní strany písemně nedohodnou na jejím prodloužení;
 - b) písemnou dohodou obou smluvních stran;
 - c) výpovědí za sjednaných podmínek;
 - d) okamžitým zrušením ze strany hráče v případě, že klub porušuje povinnost stanovenou v čl. VI. bodu 1 této smlouvy po dobu nejméně dvou měsíců, ledaže klub tuto povinnost splní v dodatečně lhůtě 7 dnů od doručení písemné výzvy;
 - e) oznámením klubu o ztrátě profesionální licence;
 - f) odstoupením od smlouvy za sjednaných podmínek.
2. Klub i hráč jsou oprávněni tuto smlouvu vypovědět, pokud hráč není schopen pro svůj zdravotní stav dlouhodobě vykonávat sportovní činnost podle této smlouvy. Tím se rozumí případ, kdy je hráč pro nemoc, zranění nebo úraz nezpůsobilý vykonávat sportovní činnost po dobu nejméně dvou měsíců a podle posudku klubového lékaře má zdravotní handicap hráče trvalý, dlouhodobý nebo opakující se charakter neslučitelný s řádným výkonem sportovní činnosti profesionálního hráče. Výpovědní doba je jednoměsíční a počíná běžet prvním dnem kalendářního měsíce následujícího po dni doručení písemné výpovědi.

Klub je oprávněn tuto smlouvu vypovědět, zanikne-li v době jejího trvání hráči pracovní nebo jiné povolení nezbytné k řádnému výkonu činnosti za podmínek této smlouvy. V takovém případě je výpovědní doba desetidenní a počíná běžet dnem doručení písemné výpovědi hráči.
3. Klub nebo hráč jsou oprávněni tuto smlouvu vypovědět rovněž v souladu s příslušnými předpisy FIFA o statusu a přestupech hráčů, platnými a účinnými v době podání výpovědi.
4. Klub je oprávněn jednostranně odstoupit od této smlouvy, jestliže hráč porušuje své závazky z této smlouvy přesto, že byl na toto porušení již dříve písemně upozorněn.

5. Klub je oprávněn jednostranně odstoupit od této smlouvy bez předchozího písemného upozornění, jestliže
- hráč poruší Disciplinární řád klubu,
 - hráč se dopustí porušení kterékoliv povinnosti, postížené smluvní pokutou ve smyslu čl. VII. bod 1. této smlouvy,
 - hráč poruší svou povinnost podle čl. III. bod 1. písm. h) nebo l) této smlouvy.
6. Klub je oprávněn tuto smlouvu jednostranně zrušit z důvodu ztráty profesionální licence klubu. Ke zrušení této smlouvy dojde na základě písemného oznámení klubu, doručeného hráči s uvedením důvodu zrušení, a to k poslednímu dni, v němž je klub držitelem profesionální licence.
7. Zrušením této smlouvy není dotčen nárok na smluvní pokutu, pokud vznikl za dobu jejího trvání. Oprávněné zrušení této smlouvy klubem nezakládá hráči nárok na jakékoliv finanční kompenzace.

X.

Závěrečná ustanovení

1. Smluvní strany této smlouvy se zavazují bojovat proti rasismu a jiné diskriminaci ve fotbale a sami se zdržet jakékoliv diskriminace. Hráč je oprávněn svobodně vyjádřit své přesvědčení.
2. Přílohou této smlouvy a její nedílnou součástí jsou Prémiový a Disciplinární řád klubu; případné změny těchto předpisů jsou závazné od dne následujícího po dni, kdy byl hráč s těmito změnami klubem prokazatelně seznámen.
3. V případě výkladového sporu mezi jazykovými verzemi této smlouvy má přednost verze v českém jazyce.
4. Smluvní strany se zavazují vzájemná práva a povinnosti uplatňovat v souladu s právními předpisy České republiky, předpisy FAČR, UEFA a FIFA s tím, že jakýkoli spor mezi nimi, vyplývající z této smlouvy nebo vzniklý v souvislosti s ní, bude rozhodnut na návrh kterékoli z nich v souladu s Procesním řádem FAČR, přičemž rozhodčí nález, jímž byl spor takto rozhodnut, může být k žádosti některé ze smluvních stran nebo k žádosti obou přezkoumán v souladu s Procesním řádem FAČR odvolacím rozhodčím senátem, aniž tím je dotčena možnost domáhat se přezkumu rozhodnutí orgánu FAČR u Rozhodčího soudu pro sport se sídlem v Lausanne, tak jak je stanoveno v předpisech FIFA a UEFA;
5. Tato smlouva se řídí právem České republiky. Smluvní strany se zavazují, že budou vzájemná práva a povinnosti uplatňovat v souladu s právními předpisy České republiky, předpisy EU, předpisy FAČR, UEFA a FIFA.
6. Neplatnost jednoho nebo více ustanovení této smlouvy nezpůsobuje neplatnost celé smlouvy.
7. Jakékoliv změny smlouvy lze činit jen se souhlasem obou stran formou písemných dodatků; smluvní strany se zavazují zaslat písemné vyhovení dodatku FAČR, a to neprodleně po jeho podpisu.
8. Tato smlouva je sepsána ve dvou vyhotoveních, z nichž každá strana obdrží po jednom vyhotovení; v případě rozporu mezi jednotlivými vyhotoveními smlouvy je rozhodující ta verze, která je evidována sekretariátem FAČR prostřednictvím subdomény licence.fotbal.cz.
9. Klub tímto prohlašuje, že vnitřní předpisy klubu nejsou v rozporu s „Agreement regarding the minimum requirements for standard player contracts in the professional football sector in the European union, and in the rest of the UEFA territory“ ze dne 24. ledna 2011.
10. Smluvní strany prohlašují, že tato smlouva plně vyhovuje minimálním požadavkům na standardní smlouvy profesionálních hráčů fotbalu v Evropské unii a na zbývajícím území UEFA.
11. Hráč podpisem této smlouvy dává souhlas se zpracováním svých osobních údajů v souladu s příslušnými ustanoveními zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

12. Strany smlouvy prohlašují, že tato smlouva vyjadřuje jejich svobodnou a vážnou vůli, že ji uzavírají nikoli v tísní nebo za nevýhodných podmínek pro některou z nich, a že se zavazují ji řádně plnit. Na důkaz toho připojují své podpisy.

V Třinci dne 1.7.2021

Hráč:

hráč

zprostředkovatel RZ 018

Klub:

FK FOTBAL TŘINEC a.s.:

předseda představenstva

člen představenstva

FK FOTBAL TŘINEC a.s.
Tyršova 214, TŘINEC 739 61
IČO: 27794326 DIČ: CZ 27794326
fotbal.trinec@seznam.cz

Příloha č. 1

k Ligové profesionální smlouvě hráče [REDACTED]

Odměna a platební podmínky

1. Klub se zavazuje poskytovat hráči:

Základní měsíční odměnu ve výši **35.000,- Kč** za období platnosti smlouvy, pokud je hráč členem kádru „A“ mužstva klubu.

V případě, že hráč nastoupí v sezóně 2021/2022 k 15 (patnácti) a více mistrovským utkáním FNL, kde v jednotlivém utkání odehraje minimálně 45 minut, bude mu s platností od 1.7.2022 navýšena základní měsíční odměna na částku ve výši **40.000,- Kč**.

Pokud hráč v daném období nesplní určený počet startů v mistrovských utkáních FNL, bude mu po další období zachována základní měsíční odměna platná od 1.7.2021.

- a) prémii **3.000,- Kč** za každý bod, získaný „A“ mužstvem klubu v soutěžním utkání FNL po dobu trvání smlouvy, v němž hráč odehrál alespoň 45 minut,
 - b) prémii **1.500,- Kč** za každý bod, získaný „A“ mužstvem klubu v soutěžním utkání FNL v době platnosti smlouvy v němž hráč neodehrál alespoň 45.min, avšak v době jeho pobytu na hřišti se výsledek utkání změní na konečný stav znamenající bodový zisk;
 - c) prémii **2.000,- Kč** za vstřelenou branku nebo asistenci v utkání FNL po dobu trvání smlouvy;
 - d) prémii **15.000,- Kč** za 15. odehrané utkání v „A“ mužstvu v soutěžním utkání FNL v době platnosti smlouvy v němž hráč odehrál alespoň 45 min. v jednotlivém utkání;
 - e) prémii **25.000,- Kč** za 25. odehrané utkání v „A“ mužstvu v soutěžním utkání FNL v době platnosti smlouvy v němž hráč odehrál alespoň 45 min. v jednotlivém utkání;
 - f) základní měsíční odměnu ve výši 50% základní měsíční odměny dle bodu 1. za období, v němž je hráč z disciplinárních důvodů vyřazen z kádru „A“ mužstva klubu;
 - g) mimořádné odměny a prémie podle platného Prémiového řádu klubu nebo poskytnuté na základě rozhodnutí vedení klubu;
 - h) nepeněžitá plnění podle vnitřních předpisů klubu;
2. Splatnost jednotlivých složek odměny hráče byla dohodnuta takto:
- a) Splatnost základní měsíční odměny je sjednána v čl. VI.2 Ligové profesionální smlouvy hráče;
 - b) Prémie za získané body v mistrovském utkání FNL a za odehraná utkání podle čl. 1 písm. a), b), c), d), e) budou vypláceny jednou měsíčně společně se základní měsíční odměnou hráče;

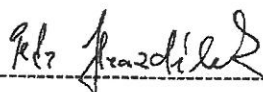
- c) Splatnost mimořádných odměn a prémie dle písm. g) je stanovena Prémiovým řádem klubu nebo rozhodnutím vedení klubu.;
- d) Nepeněžitá plnění dle písm. h) jsou splatná v kalendářním měsíci, k němuž jsou věcně vázána.

V Třinci dne 1.7.2021

Hráč:

Klub:

FK FOTBAL TŘINEC a.s.:

hráč

předseda představenstva

zprostředkovatel RZ 018

člen představenstva

FK FOTBAL TŘINEC a.s.
Tyršova 214, TŘINEC 739 61
IČO: 27794326 DIČ: CZ 27794326
fotbal.trinec@seznam.cz